

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII

Kaina 15 c

PIRMADIENIS — MONDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 17, 1973

Nr. 218

KOMUNISTŲ AGENTAI KAUNO KUNIGŲ SEMINARIJOJE

Ko siekia komunistai verbuodami klerikus saugumo agentais?

(Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios konspiracijos, mat, jei liudijai išryškės, kad šis ar anas klerikas susitikinėja su KGB pareigūnais, tai toks netinka būti saugumo agentu, kadangi jo visi saugaus.)

Saugumo organams reikalinga tiksli informacija apie seminariją: dėstytojus, vadovybę, klerikus ir apie bažnytinio gyvenimo įvykius. LKP CK sekretorius A. Barkauskas LKP CK VI plenumo kalbėjo: "Ideologinės kovos paastrėjimas verčia mus būti ypač budriais ir veikti apgalvotai, kryptingai, patikimai užskleisti duris bet kokiam priešui įtakai. Mes privalome atitinkamai reaguoti prieš visas mūsų priešų ruošiamas ideologines diversijas, laiku jas išpėti ir sužlugdyti..." (1972.VII.6)

Be abejo, KGB organai žino, kad joks sąžinė turis kunigas ne bus rimtas saugumo darbuotojas. Ir šiuo atveju verbavimas saugumo agentais turi prasme. Klerikų tapę pasėjamas nepasitikėjimas vienu kitais, užverbutas bižo pasirodyti pamaldus, vengia rimtesnių pokalbių etc. Užsiverbavęs jaunuolis, jausdamas savo dvilypumą, neišvengiamai moraliskai palūžta. Todėl KGB organų pastangos klerikus ir kunigus verbuoti saugumo darbuotojais yra grubus nusikaltimas prieš žmogaus teises.

Tiek seminarijoje, tiek už jos sienų visiems yra aišku, kuris yra rimtas kandidatas, kuris "su partijos bilietu".

Jako, ką turi papasakoti

Užverbutieji yra skirtingi. Dauguma jų turi gerą valią ir Bažnyčiai kenkti nenori. Tokie labai vengia susitikinėti su KGB pareigūnais, vengia būti kunigų pobūviuose, kad nereiktų saugumui pasakoti, kas ten buvo kalbėta. Vienas — kitas užverbutas, praradęs kunigišką ir žmojiškąjį orumą bei sąžinę, vykdo visa, ko iš jo KGB pareigūnai reikalauja.

Religijų reikalų įgaliotinis Ruginis iš seminarijos vadovybės atsiųsto kandidatų sąrašo kelis jaunuolius išbraukia, dažnai pareiškdamas, kad šitie niekad negalės tapti kunigais. Kad Ruginis daug kandidatų nenubrauktų, seminarijos vadovybė yra priiversta tvirtinimui pasiūsti tiek kandidatų, koks yra nustatytas valdžios limitas (šiuo metu kasmet yra leidžiama priimti 10 kandidatų. Prieš keletą metų buvo leidžiama priimti vos 5).

Seminaristams didžiausį rūpestį sudaro šv. Kaldėdu, šv. Velykų ir vasaros atostogos. Prieš jas klerikai turi pranešti, kur mano atostogauti, kad KGB pareigūnai galėtų reikalui esant susirasti. O reikalas visada atsiranda: neužverbutos dar kalbinti, o užverbutos pratinti dirbti saugumo naudai, pvz. papasakoti apie savo draugai, kurie pamaldūs, kurie ne, kas naujo seminarijoje, kokios klerikų nuotaikos, apie ką jie kalba, ką skaito, ką parsineša trečiadienį iš miesto etc.

Pataria, kur atostogauti

Dažnai klerikas parvykęs į tėviškę randa iš saugumo atsiųstą laišką. Sveikinama su šventėmis ir primenama atvykti pasimatyti, pvz. į kokią nors autobusų stotį, pašta arba Kaune pasikambinti nurodytu telefonu numeriu. Kad nereiktų susitikinėti su saugumo organais, klerikai stengiasi per atostogas daugiau važinėti, bet už tai gauna barti. Saugumo organų susitikimai su klerikais vykdomi prisilaikant

daugumos klerikų smarkiai šlubuoja sveikata. Jeigu saugumo organams nepavyksta palaukti kleriko dvasios, tai, gavus šventimus, jaunas kunigas paskiriamas pas "lojalų" kleboną, kad pirmuose kunigiško gyvenimo žingsniuose neturėtų idealaus kunigo pavyzdžio. KGB organai stengiasi užverbuti tiek jaunus, tiek vyresnės kartos kunigus, tačiau laimi tik kai kuriuos moraliskai susikompromitavusius prieš tikinčiąją liaudį. KGB organų pastangos padaryti ti kunigus tiesioginiais Bažnyčios griovėjais yra nusikaltimas prieš žmogaus teises ir sąžinės laisvę. Šis nusikaltimas yra vykdomas per visą pokario metą, o ypatinai stiprus pastaruoju metu.

Šiandien grįžta lietuviai sportininkai

CHICAGA. — Mūsų sportininkai iš Europos grįžta šiandien, pirmadienį. Gautomis žiniomis, tinklininkės iš 15 susitikimų laimėjo 12, pralaimėjo 2 ir vieną sužaidė lygiomis. Krepšinininkai iš penkiolikos susitikimų laimėjo 5. Lėktuvais nusileisė Milwaukee. Iš čia autobusais sportininkai bus parvežti į Chicago, kur Jaujinimo centre 8 val. v. išvykos rengimo komiteto pirm. inž. A. Rudis ruošia sutiktuves. Visi lietuviai kviečiami sutikime dalyvauti. Nors krepšinininkai ir ne per geriausiai pasirodė, bet visi sportininkai sukėlė susidomėjimą. Krepšinio turnyre Italijoje, šalia Italijos, Kanados ir Austrijos vėliavų kabėjo ir mūsų trispalvė Geros valios kelionė laikoma pavykusia.

CHICAGA. — Sprogimas apnalkino Chicagos universiteto chemijos pastatą. Sprogimas įvyko keturių aukštų George Herbert Jones laboratorijoje, 5747 S. Ellis St. Pastate buvo ir radioaktyvių medžiagų, tačiau jos po sprogimo įvykusio gaisro nepalietos. Šiame pastate buvo 1942 m. gruodžio 2 d. suskaldytas atomas. Nuostoliai padaryti už pustrėčio milijono dolerių. Sužeisti keturi asmenys.

Gustav VI

Mirė Švedijos karalius

Naujas karalius 27 metų

HELSINBORG. — Švedijos karalius Gustav VI Adolf mirė rugsėjo 15 d. sulaukęs 90 metų amžiaus. Gustav, 27 metų, karaliaus anūkas, tapo karaliumi. Jis yra viengūnis, besidomintis gražiomis moterimis ir sportu.

PASAULYJE BILIJONAS BERAŠČIŲ

New York. — Jungtinės Tautos prieš aštuonerius metus įsteigė kovos su beraščių diena. Tai diena švenčiama rugsėjo 8 d. Jungtinės Tautos siekia koordinuoti kraštų vyriausybių ir privačių organizacijų pastangas, nugalėti analfabetizmo blygybę, kuri taip trukdo žmonijos pažangai. Analfabetizmas yra ne vien tik nemokėjimas skaityti ir rašyti, bet nemokėjimas racionaliai dirbti, higieniškai gyventi, pažinti savo asmenines teises bei spręsti politines ir socialines problemas. Dabartiniu metu pasaulyje y-

ra dar apie vienas bilijonas analfabetų — tai yra vienas trečdalis visų žemės gyventojų nemokančių skaityti nei rašyti. Daugiausiai analfabetų — apie 70 procentų — yra arabų ir Afrikos ūkiškai besivystančiuose kraštuose, apie 50 procentų Azijos kraštuose ir apie 25 procentai Pietų Amerikos kraštuose. Kovos prieš analfabetizmą pasaulinės dienos tikslas yra paveikti viešąją opinią, kad pasaulis darytų visa, kas yra reikalinga šiai blygybei nugalėti.

CHICAGA. — Mūsų sportininkai iš Europos grįžta šiandien, pirmadienį. Gautomis žiniomis, tinklininkės iš 15 susitikimų laimėjo 12, pralaimėjo 2 ir vieną sužaidė lygiomis. Krepšinininkai iš penkiolikos susitikimų laimėjo 5. Lėktuvais nusileisė Milwaukee. Iš čia autobusais sportininkai bus parvežti į Chicago, kur Jaujinimo centre 8 val. v. išvykos rengimo komiteto pirm. inž. A. Rudis ruošia sutiktuves. Visi lietuviai kviečiami sutikime dalyvauti. Nors krepšinininkai ir ne per geriausiai pasirodė, bet visi sportininkai sukėlė susidomėjimą. Krepšinio turnyre Italijoje, šalia Italijos, Kanados ir Austrijos vėliavų kabėjo ir mūsų trispalvė Geros valios kelionė laikoma pavykusia.

Nuostolingas sprogiemas Chicagos universitete

CHICAGA. — Sprogimas apnalkino Chicagos universiteto chemijos pastatą. Sprogimas įvyko keturių aukštų George Herbert Jones laboratorijoje, 5747 S. Ellis St. Pastate buvo ir radioaktyvių medžiagų, tačiau jos po sprogimo įvykusio gaisro nepalietos. Šiame pastate buvo 1942 m. gruodžio 2 d. suskaldytas atomas. Nuostoliai padaryti už pustrėčio milijono dolerių. Sužeisti keturi asmenys.

Latvių tikinčiųjų skundas

NEW YORK. — Laisvųjų Latvių Pasaulio federacija gavo nuorašą Rygos ir jos apylinkių Evangelikų Baptistų skundo, adresuoto Latvijos aukščiausio sovietų pirmininkui. Nuorašai pasiūsti Latvijos vyriausumui, kitiems aukščiesiems pareigūnams ir nukentėjusių giminiams. Skundas surašytas rusiškai ir pasirašytas 47 asmenų.

Susirgo Peronas

BUENOS AIRES. — Juan Peronas, kuris už dešimt dienų tikisi būti perrinktas Argentinos prezidentu, sunegalavo širdimi. Spalio 8 d. Peronas bus 78 metų amžiaus. Gydytojas lanko jį kasdien ir pataria jam susilaikyti bent tris mėnesius nuo bet kokio aktyvumo.

Aukštieji Nigerijos respublikos (Afrikoje) kariškiai. Dešinėje — valstybės šefas Gowon.

PAGALBA AFRIKAI

QUAGADOU, Upper Volta. — Jungtinės Amerikos Valstybės suteikia finansinę ir techninę pagalbą Vakarų Afrikai, kad galėtų atsigaivinti po didžiulės sausros.

Aukščiosios Volto sostinėje Quagadougou šiomis dienomis buvo susirinkę šešių Afrikos valstybių — Aukščiosios Volto, Čiado, Mali, Mauretanijos, Nigerio ir Sanagalo vyriausybių atstovai aptarti priemones kovai su tuos kraštus ištikusia didele sausros katastrofa. Posėdžiuose dalyvavo tų kraštų ypač reikalingi ministrai, specialaus komiteto nariai bei svarbiųjų pagalbų organizacijų atstovai. Jų tarpe buvo popiežiškios Cor Unum tarybos ir Caritas Internationalis delegacijos. Caritas Internationalis yra pirmoji katalikų organizacija pradėjusi teikti pagalbą jau nuo

1972 metų. Iki šiol ji yra jau pasiuntusi šiem kraštams pagalbą už daugiau, negu tris milijonus dolerių.

Streikas Detroite

DETROITAS. — Nesutarus unijai su Chrysler bendrove, sustreikavo 113,000 darbininkų, tačiau unijos pareigūnai ir įmonių vadovybė dar tariasi ir deda pastangas streiką greit baigti.

Komunistai Amerikoje

NEW YORKAS. — Amerikos komunistų partija yra labai silpna, tačiau šiuo metu jau kiek pradeda stiprėti, nors gerai gyvenęs amerikietis nesidomi komunistu, kuris, kaip praktika rodo, yra tik dirbančiųjų išnaudotojas ir viso ekonominio gyvenimo skurdintojas ir griovėjas. Amerikos komunistų partijos silpnumą liudija ir praėjusieji rinkimai, kada komunistų prezidentinis kandidatas Gus Hall ir viceprez. kandidatas Jarvis Tyner tegavo tik 25,222 balsus. 1968 m. gavo tik 1,000 balsų.

Šiuo metu JAV komunistų partija turi 20,000 narių, gi 1961 m. turėjo tik apie 6,000. Komunistinis laikraštis "The Daily World" turi 30,000 prenumeratorių, kas, palyginus su kitais milijoninių tiražų dienraščiais, yra labai maža.

Susirgo Peronas

BUENOS AIRES. — Juan Peronas, kuris už dešimt dienų tikisi būti perrinktas Argentinos prezidentu, sunegalavo širdimi. Spalio 8 d. Peronas bus 78 metų amžiaus. Gydytojas lanko jį kasdien ir pataria jam susilaikyti bent tris mėnesius nuo bet kokio aktyvumo.

Argentinos prez. Peron su savo žmona, kuri būdama jauna ir graži, susilaukė krašte daug dėmesio.

SACHAROVAS KREIPIASI Į JAV KONGRESĄ

Savo laiške primena lietuvius ir kitus pavergtuosius

MASKVA. Sovietų Rusijos garsusis fizikas Sacharovas, kuris pagamino Sov. Rusijos vandenilio bombą, apeliavo į Amerikos kongresą, prašydamas neduoti Sov. Rusijai prekybos srityje lengvatų, kol Sov. Rusijos gyventojams varžomos pagrindinės laisvės. Laiške Sacharovas sako, kad toks sutarčių pasirašymas būtų demokratijos kapituliavimas, būtų išdavimas ir apgavystė. Jis prašė paremti sen. Jackson įneštą rezoluciją, kurioje prašoma susilaikyti nuo prekybos sutarčių su Sov. Rusija, kol ši neišleidžia emigruoti žydų.

Kalėjimai ir koncentracijos stovyklos

Laiške Sacharovas teigia, kad dešimtys tūkstančių žydų, vokiečių, lietuvių, rusų, ukrainiečių, armėnų, estų, latvių, turkų ir kitų tautybių žmonių, kurie nori išvykti, pastangos po ilgų metų pasibaigia nesėkme.

"Jūs turite atminti, kad kalėjimai, koncentracijos stovyklos ir psichiatrinės ligoninės pilnos žmonių, kurie bandė apginti savo legalias pilietines lais-

Iš Čilės perversmo

Nebuvo politikas

SANTIAGO. — Gen. Augusto Pinochet, karinių jėgų, nuvertusių prez. Allende, vadas, niekada nebuvo įsivėlęs į politiką. Jis yra karo mokyklos profesorius ir kariškis bei geografinių veikalų autorius. Studentai pasakoja, kad jis niekada nekalbėjo apie politiką. Yra parašęs knygas: "Argentinos, Bolivijos ir Peru geografija" ir "Čilės geografijos sintezė".

Nusišovė Castro ginklu

Nusišūdzio prezident. Allendes našlė pareiškė, kad ji tiki, jog jos vyras nusišovė Castro dovanotu ginklu. Paklausta, ar ji nesusilaukia jokių grasinimų, atsakė, kad ne.

Žuvs poetas

Kalbama, kad Čilės poetas Pablo Neruda perversmo metu nusišūds, bet niekas to dar nepatvirtino.

TRUMPAI IŠ VISUR

• Amerikos RCA bendrovė planuoja Brazilijoje statyti televizijos fabriką 15 mil. dolerių vertės. Fabrikas bus statomas 20 mylių nuo Rio de Janeiro.

• Švedijos automobilių b-ve Volvo statys fabriką ant pusantro milijono kvadratinųjų pėdų sklypo Chesapeake, Va. Įmonė kainuos 100 mil. dol. 1976 m. jau galės pagaminti 30,000 automobilių, 1980 m. net 100,000.

• Ceilono respublikos ministrininkė Bandaranaike buvo priimta popiežiaus specialioji audiencijoje.

• Auto mašinų pardavimas Amerikoje rugsėjo pradžioje padidėjo 21%.

• Londone vienas britų laikraštis, mėgstas sensacijas, jau

ves". Sacharovo teigimu, Sov. Rusija yra neleistinai izoliacijoje, kas sudaro pavojų žmoniškumui ir pasitikėjimui pasauly.

Kissingeris tarėsi su Meany

WASHINGTONAS. — Pasirinktas valstybės sekretorius Henry Kissinger tarėsi su darbininkų unijos prez. Meany. Apie ką jie kalbėjosi, neprašoma, bet manoma, kad buvo bandoma įtikinti darbininkų unijos vadą, kad šis nesipriešintų prekybai su Sov. Rusija, nes, esą, Sov. Rusija, ryšium su prekyba, atšildžiusi santykius, išleidžianti daugiau žydų, sustabdžiusi rusų kalba transliacijų trukdymą. Tačiau faktai rodo, kad viskas yra kitaip: Maskva dar griežčiau, negu anksčiau, spaudžia pavergtuosius ir savo piliečius.

Mažins JAV armiją Europoj

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas davė suprasti, kad jis sieksias su rusais susitarimo atitraukti armijas iš Europos. JAV kariuomenės Europoje yra 210,000 vyrų, o Sov. Rusija Rytų Europoje laiko 430,000 armiją. Senato daugumos vadas Mike Mansfield (dem., Mont.) šią savaitę įnešė rezoluciją, kuria siūloma, kad per trejus metus būtų Europoj sumažinta 50% JAV armija. Taip pat norima sumažinti ir Nato bei Varšuvos pakto armijas. Kai kurių nuomone, tai ne tik nepadės pavergtiesiems Vengrijoj, Čekoslovakijoj ir kitur, bet dar labiau apsunksins jų padėtį. Nato armijų sumažinimas drąsins okupantą.

KATALIKŲ PARAPIJOS LENKIJŲ

Liublinas. — Liublino katalikų universiteto Bažnyčios istorinės geografijos institutas paskelbė naujausius duomenis apie Lenkijos parapijų skaičių ir didumą. 1970 metais Lenkijoje buvo 631 dekanatas ir 6,469 parapijos.

KALENDORIUS

Rugsėjo 17 d.: šv. Roberas, šv. Liucija, Rigimundas, Normantė.

Rugsėjo 18 d.: šv. Juozapas Kun., šv. Ričarda, Mingaila, Au-ra.

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse šiandien giedra ir vėsu. Temperatūra daugiau 60 laipsnių.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

LIETUVIŲ DIENA

Lietuvių Diena, galima sakyti, yra Los Angeles Lietuvių Bendruomenės metinė šventė. Šiais metais ji sutapo ir su Tautos šventės paminėjimu — įvyko rugsėjo 9d. Tautos šventė buvo paminėta Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje per iškilmingas lietuviškas pamaldas. Šv. mišias atnaušino ir dienai pritaikyti pamokslą pasakė svečias kun. Bruno Markaitis. Giedėjo komp. Br. Budkiūno vadovaujamas parapijos choras ir vietiniai solistai.

Didžiojoje parapijos salėje tą dieną vyko jaunųjų dailininkų kūrybinė paroda, kurioje dalyvavo Rasa Arbaite, Stasys Pinkus, Dalia Petraitytė — Connell, Saulius Stančikas ir Rimantas Zukas. Išskyrus Petraitytę, visi šie jaunieji dailininkai losangeliečiai yra pažįstami iš ankstesnių parodų, tik šį kartą teko pasigerėti ir naujai jų darbais. Įdomu buvo patirti, kad Petraitytė gyvena net Malanezijoje. Ji buvo atvykusi atostogų pas savo motiną, dailininkę, kuri gyvena Los Angeles. Įdomūs Petraitytės ir paveikslai — iškalti vario plokštelėse.

1:30 val. p.p. Marshal mokyklos auditorijoje prasidėjo koncertas. Prie koncertą LB Vakarų apygardos valdybos pirmininkas J. Činga savo kalboje priminė Kražių įvykius, pokario partizanų kovas, Kalantos ir kitų jaunuolių gyvybės aukas ir vystė mintį, kad didžiosios mūsų tautos istorijos melaimėse visuomet skaisčiai sužari tėvynės meilės ugnis, nušviendama kelią ateities kovotojams. Ta ugnis dega ir daugelio mūsų širdyse. Lietuvių Bendruomenė rūpinasi, kad ta ugnis neišblėstų.

Baigęs kalbėti, pirmininkas pakvietė tarti žodį Lietuvos gen. konsulą dr. J. Bielskį. Gerb. konsulas šį kartą buvo vienas: jo žmona po sužiedimo dar tebe gulė ligoninėje. Jis savo žodyje išskėlė Tautos šventės, kaip tautinio atsisavinimo dienos, reikšmę ir pasidžiaugė gražia LB veikla.

Dar trumpą sveikinimo žodį tarė latvių sąjungos pirmininkė dr. M. Blakis. Pasibaigus kalboms, pirmininkas pristatė garbės svečius: Šv. Kazimiero parapijos kleboną prel. J. Kučingį, gen. S. Raštkį su poniu ir gen. J. Cernių su poniu. Po to supažindino su programos vedėja K. Baltrušaityte, kuri savo ruožtu iškvietė į sceną mergaičių kvarteto "Aušra" dalyves, atvykusias net iš Kanados atlikti šio koncerto programos: Nijolę Giedriūnaitę, Aldoną Tautkevičiūtę, Rūtą Čerškutę, Daną Kozulę ir akomp. akordeonistę Kristiną Puidaitę.

Pirmojo koncerto dalyje, be 6 programoje numatytų dainų, kvartetas bisu dar padainavo A. Bražinsko Kur gimta padangė. Šių dainų tematika, galima sakyti, yra patriotinė, žėdinanti tėvynės meile ir ilgesį. Antrąją repertuaro dalį sudarė daugiausia linksmo žanro populiarūs dainos. Visos dainos su labai mažomis

išimtimis, yra sukurtos Lietuvosje antrosios okupacijos laikotarpyje.

Koncerto pasisekimas buvo nepaprastas. Publika kiekvieną dainą palydėjo audringais plojimais, o po kiekvienos koncerto dalies privertė programą papildyti dar naujomis dainomis. Prie koncerto pasisekimo žymia dalimi prisidėjo akomponiatorė akordeonistė K. Puidaitė. Ši dar labai jauna, bet daug žadanti muzikė, dar pa groti ir solo — R. Addinsell Warsaw koncerto. Publika buvo taip sužavėta, kad nesiliovė ploujusi tol, kol neprivertė pagroti dar vieną kūrinį. Koncerto programą puikiai pravedė Karilė Baltrušaityte, kuri labai profesionališkai dar padėkdamo Putino Mozartą.

Koncertui pasibaigus, į sceną buvo iškvietusi kvarteto vadovė Valė Tautkevičienė. Publika ją sutiko nepaprastai karštais plojimais. Koncerto rengėjai kvarteto atostogų pas savo motiną, dailininkę, kuri gyvena Los Angeles. Įdomūs Petraitytės ir paveikslai — iškalti vario plokštelėse.

Po pirmos koncerto dalies buvo įteiktos dovanos — "trofejai" sprogto varžybų laimėtojams. Spor to varžybos truko beveik visą pas kutinę savaitę. Jas suorganizavo V. Simoliūnas, dr. J. Zmuidzinai ir I. Žukaitė. Vyresniųjų grupėse stalo teniso varžybas laimėjo A. Polikaitis, V. Anelauskas ir J. Koklienė, jaunių — L. Raibys (I v.) ir L. Polikaitis, mišriųjų dve malaimėse visuomet skaisčiai sužari tėvynės meilės ugnis, nušviendama kelią ateities kovotojams. Ta ugnis dega ir daugelio mūsų širdyse. Lietuvių Bendruomenė rūpinasi, kad ta ugnis neišblėstų.

Baigęs kalbėti, pirmininkas pakvietė tarti žodį Lietuvos gen. konsulą dr. J. Bielskį. Gerb. konsulas šį kartą buvo vienas: jo žmona po sužiedimo dar tebe gulė ligoninėje. Jis savo žodyje išskėlė Tautos šventės, kaip tautinio atsisavinimo dienos, reikšmę ir pasidžiaugė gražia LB veikla.

Dar trumpą sveikinimo žodį tarė latvių sąjungos pirmininkė dr. M. Blakis. Pasibaigus kalboms, pirmininkas pristatė garbės svečius: Šv. Kazimiero parapijos kleboną prel. J. Kučingį, gen. S. Raštkį su poniu ir gen. J. Cernių su poniu. Po to supažindino su programos vedėja K. Baltrušaityte, kuri savo ruožtu iškvietė į sceną mergaičių kvarteto "Aušra" dalyves, atvykusias net iš Kanados atlikti šio koncerto programos: Nijolę Giedriūnaitę, Aldoną Tautkevičiūtę, Rūtą Čerškutę, Daną Kozulę ir akomp. akordeonistę Kristiną Puidaitę.

Pirmojo koncerto dalyje, be 6 programoje numatytų dainų, kvartetas bisu dar padainavo A. Bražinsko Kur gimta padangė. Šių dainų tematika, galima sakyti, yra patriotinė, žėdinanti tėvynės meile ir ilgesį. Antrąją repertuaro dalį sudarė daugiausia linksmo žanro populiarūs dainos. Visos dainos su labai mažomis

Kalbant apie Lietuvių Dieną apskritai, tenka teigiamai vertinti rengėjų bandymą L.D. jungti su Tautos šventės minėjimu. Tuo keliu reikėtų eiti ir ateityje. Kitas sveikintinas posūkis — koncerto

MŪSŲ KOLONIJOSE

Kennebunkport, Maine

RUGPIOTIS PRANCISKONŲ SODYBOJE

Sekmadienį saulė šildė iš pat ryto ir didelė vasarytė atrodė kaip didžioji kiemas, tokia švie si apšviestais spinduliais ir tokia didinga savo pastatais. Per didžiuosius vartus įvažiuodavo ma šinos. Net senatorius Muskis buvo atvykęs ankstyvą 8 valandos mišiu, ir mūsų lietuvių demokr raitai džiaugėsi, galėję su juo Šv. Mišias išklausyti. Mes ruošėmės giedoti. Solistas Antanas Keblys jau repetavo iš ryto, o smuik ninkas Vasyliūnas ingi repetavo. Taigi gražūs rytas buvęs jiems užimtas. Kai per 10 valandos mišias užtraukėme "Pulkim ant ke liu," o baritonas išpildė "Neap leiški mūsų" Kerbelio, bei "Sku bink prie Kryžiaus" su smuiko pritarimu. Šis veikalas yra žavus: kiek kartų jo klausaisi, vis norisi dar kartą jį išgirsti. Antano Keblio balsas skambėjo kaip didžiau

programoje duota pasireikšti jau niems talentams. Gal dėl to ir publikos buvo tiek daug, kiek seniai tėra buvę — arti 500. Žino sproto varžybų laimėtojams. Spor to varžybos truko beveik visą pas kutinę savaitę. Jas suorganizavo V. Simoliūnas, dr. J. Zmuidzinai ir I. Žukaitė. Vyresniųjų grupėse stalo teniso varžybas laimėjo A. Polikaitis, V. Anelauskas ir J. Koklienė, jaunių — L. Raibys (I v.) ir L. Polikaitis, mišriųjų dve malaimėse visuomet skaisčiai sužari tėvynės meilės ugnis, nušviendama kelią ateities kovotojams. Ta ugnis dega ir daugelio mūsų širdyse. Lietuvių Bendruomenė rūpinasi, kad ta ugnis neišblėstų.

Baigęs kalbėti, pirmininkas pakvietė tarti žodį Lietuvos gen. konsulą dr. J. Bielskį. Gerb. konsulas šį kartą buvo vienas: jo žmona po sužiedimo dar tebe gulė ligoninėje. Jis savo žodyje išskėlė Tautos šventės, kaip tautinio atsisavinimo dienos, reikšmę ir pasidžiaugė gražia LB veikla.

Dar trumpą sveikinimo žodį tarė latvių sąjungos pirmininkė dr. M. Blakis. Pasibaigus kalboms, pirmininkas pristatė garbės svečius: Šv. Kazimiero parapijos kleboną prel. J. Kučingį, gen. S. Raštkį su poniu ir gen. J. Cernių su poniu. Po to supažindino su programos vedėja K. Baltrušaityte, kuri savo ruožtu iškvietė į sceną mergaičių kvarteto "Aušra" dalyves, atvykusias net iš Kanados atlikti šio koncerto programos: Nijolę Giedriūnaitę, Aldoną Tautkevičiūtę, Rūtą Čerškutę, Daną Kozulę ir akomp. akordeonistę Kristiną Puidaitę.

Pirmojo koncerto dalyje, be 6 programoje numatytų dainų, kvartetas bisu dar padainavo A. Bražinsko Kur gimta padangė. Šių dainų tematika, galima sakyti, yra patriotinė, žėdinanti tėvynės meile ir ilgesį. Antrąją repertuaro dalį sudarė daugiausia linksmo žanro populiarūs dainos. Visos dainos su labai mažomis

Kalbant apie Lietuvių Dieną apskritai, tenka teigiamai vertinti rengėjų bandymą L.D. jungti su Tautos šventės minėjimu. Tuo keliu reikėtų eiti ir ateityje. Kitas sveikintinas posūkis — koncerto

sis balsas, o choras kaip sudarytas iš profesionalinės grupės. Po pamaldų keli amerikoni klausė iš kurgi tas choras, ir iš kur solistai. Jų nusivylimui tai tik vieną kartą. Ta pati programa buvo pakartota per pamaldas, skirtas lietuviškai visuomenei. Mes girdi me bažnyčiose savo gimtąją kalbą, bet mes jau nebegirdime muzikos. Išgirsti chorą ir solistus gražioje modernioje koplyčioje, yra privilegija ir dvasinis atsinaujinimas, kurio taip retai tenka pasinaudoti.

Ponia Beatrice Vasaris, devinti ilgu iškilmingu rūbu, atidarė literatūros vakarą, pranešdama, kad jame dalyvaus šalia žinomųjų rašytojų, Nelės Mazalaitės ir Algio Landsbergio, ir mūsų miela sis jaunimas.

Lietratūros vakarą pradėjo Ne lė Mazalaitė, kuri visuomet savo gražia lietuviška tarsena, neiš kraipyta svetimybų, mums duoda gražius gamtos vaizdelius bei retai vartojamus žodžius. Nelei paskaičius porą apysakų, atėjo eilė jaunimui. Šį vakarą mes išgirdome Vilių Vakarų, iš Chicago. Buvo malonu išgirsti Vilių sukurtą lietuvišką žodį ir juo paždžiangti. Toliau kalbėjo Vytautas Navickas, Linas Vaitkus, P. Rajekas ir Onutė Vaitkutė. Jaunimui savo žodžius baigus, gerai pažįstamas balsas pradėjo skaityti savo novelę. Tai Algis Landsbergis, kurio literatūros vakarus tenka klausyti beveik kiek vieną vasarą Kennebunkporte. Jis stovi mūsų kultūrinio gyvenimi sankryžoje, ir jo novelės bei romanai yra įdomūs. Landsbergis skaitė iš savo naujos novelės "Dangus pildosi, dangus tuštėja", kur jis riša mūsų tautinių įsitikinimų kovą su naujais, moderniškais, plaukiančiais iš naujos ame rikoniškos aplinkos. Rašytojas da vė pilną vaizdą savo novelės.

Nelė Mazalaitė vėl skaitė pas kutinėje eilėje. Jūs gražus stilius, mieli žodžiai visuomet mielai ir maloniai yra klausytojų priima mi.

Literatūros vakarai nėra nau jiena Kennebunkporte, nes jie yra lengviausiai suorganizuojami, nei repetacijų, nei pasirošimo tam įvykiui nereikia. Jie yra ma loniai sutinkami ir palydimi, taip pat ir šis, įvykęs sekmdienį, rug pičio 5 dieną. Trečiądienį turė jome didįjį koncertą, taip jis yra tradiciškai vadinamas. Rugsėjo 14 dieną dr. Gidžiūnas, isto rikas, sutiko paskaityti paskaitą tema: Jėzus mene amžių bėgyje.

Nuo rugsėjo 1d. atidarė savo kabinetą ir lidma klientus. Kabineto adresas: 3424 West 8th St. Los Angeles, Calif. 90005. Telefonas 382-1489

Nuo rugsėjo 1d. atidarė savo kabinetą ir lidma klientus. Kabineto adresas: 3424 West 8th St. Los Angeles, Calif. 90005. Telefonas 382-1489

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4848 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-8800

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$20.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$18.00, Canada \$20.00, Foreign Countries — \$21.00

Prosimerata	metams 1/2 m. 3 mėn. 1 mėn.
Cook apskr. ir Kilm JAV	\$20.00 \$11.00 \$6.00 \$3.00
Kanadoje	18.00 10.00 5.50 2.50
Užsienyje	20.00 11.00 6.50 3.00
Sveitainis	11.00 6.00 — —

* Redakcija straipsnius tai so savo nuofira. Neusauzdu ty straipsnių nesaugo. juos gražina tik iš anksto susita rus. Redakcija už skelbim turinį nesusako. Skelbim kainos pristatiamos gavus prašymą.

* Redakcija dirba kasdien: 8:30 — 4:30, šeštadienis 8:30 — 12:00.

* Administracija dirba kas dien 8:30 — 4:30, šeštadienis — 8:30 — 12:00.

DR. VL. BLAZYS
FLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-6los ir California
Pirmad., antrad., ketvirtad. nu
6 iki 7:30 val. vakaro
šeštad. nuo 2 iki 8:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telefonai: 476-1042
Resid. tel. WAlbrook 5-2848

DR. G. K. BOBELIS
INESTU IR ŠLAPOVŲ TAKU
CHIRURGIJA
Tel. — 695-6533

FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 56 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5848, rez. 388-2233

DR. NINA KRAUCEL
KRAUČELIONAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6182 So. Kedzie Ave.
Tel. WA 6-2670, neatilpiepus skam binti 471-0225 Valandos pagal susi tarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KEDIKIŲ IR VAIKU LIGŲ
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telefonai: RE 7-1168
Resid. telefonai: — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9601

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet.
antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus

DR. AN. BUDOKO kabinetą perimė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GE 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. 1 ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Res. PR 8-6960

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 3 val. popiet iki 7 v. vak. šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba Lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 757-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Resid. Tel. — GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GENEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6182 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jol n atilpiepa, skambinti: MI 3-0001

DR. LEONAS SEIBUTIS
INESTU, PUSLES IR PROSTATO
CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet
ir ketvirtad. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2890; rez. 448-5546

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REJance 5-4410
Resid. GOrvetelli 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p.p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. p.p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 106rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — resid. — PProspect 8-908

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-0000 Res. GA 3-7373

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
TEL. — 923-8296

Valandos: 2-3 v. p. penkt. 10-12 ryto ir 2-3 val. vak. šeštad. 1 iki 4 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.
Resid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223

Ofiso val. Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v., šeštad. 2-4 val. popiet. ir kita aiiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-0106

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 1 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. K. A. V. JUGAS
Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODOS LIGOS
IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 944-5847

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus

Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4154

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antrad., ketv. ir penktad. 1-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta
Tel. PProspect 6-8400

DR. ONA VASKEVIČIUS
(VAKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6848 South Albany Avenue
Val. pirm., antrad., ketv. 6-8 val. vak., penktad. ir šeštad. 2-4 popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą.
Tel. Ofiso PR 6-6446

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį.
šeštadienis 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REJance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-4 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. PETRAS ZLIOMA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 698-4886
Val. pirm., antr., ketv. 1-5 ir 6-8. penktad. 2-5 šešt. pagal susitarimą

Perskaitytė "Draugų", dovanas 3 kitiems pasveikinti.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
1240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 5-7282

DIDELI PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSŲ TELEVIZIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visas mūsų apylinkes. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.00

5 1/2% All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.

7% 4 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

AND LOAN ASSN.
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 234-4470

18 Jubiliejinės lietuvių skautų stovyklos Beaumont, O hio. Skautai ir skautės išsireikiavė vėliavų atkėčije. Nuotr. V. Kizlaičio

STIPRINA RUSINIMĄ

Šeima yra pagrindinė tautos, valstybės ir visuomenės ląstelė, branduolys. Sveikos šeimos — sveika ir valstybė. Tautiniai savitumai ir tautiškas atsparumas geriausiai išauga tose šeimose, kurias skuria vienos ir tos pačios tautos žmonės. Tautiškai mišrios šeimos paprastai nebeišaugina tautiškai atsparių vaikų, nors būna ir išimčių.

Amerikiečių tauta kuriama mišriųjų vedybų dėka. Sakysime, lietuviai ir lenkai vaikai nebūna lietuviai, nei lenkai, bet amerikiečiai. Panašiai būna ir su kitais vaikais iš tautiškai mišriųjų vedybų. Italas, vedęs prancūzę, su ja kalbasi angliškai.

Šią tiesą yra giliai įsisąmoninę ir sovietiniai rusai, kurdami naują sovietinę naciją. Jau kuris laikas jie įvairiausiomis priemonėmis skatina tautiškai mišrias vedybas. Jie gerai žino, kad lietuvaitė, ištekėjusi už ruso, ar lietuvius, vedęs rusę, savo tarpe kalbės rusiškai ir vaikus mokys šios kalbos. Tačiau ir lietuvius, vedęs ukrainietę ar gudę, ištekėjusi už čiuvašo, taip pat kalbės rusiškai ir tokiu būdu didins rusų tautos narių skaičių.

Jei ligi šiol sovietiniai rusai savo spaudoje plačiai neanalizavo tautiškai mišriųjų vedybų klausimo, kaip kelio į sovietinės rusų tautos stiprinimą, tai dabar yra atvirksčiai. Sovietai ėmė didžiuoti mišriųjų vedybų skaičiaus didėjimą ir kai kuriuos duomenis viešai skelbti kitų Sovietų tikrų ar tariamų laimėjimų tarpe.

Šiuo reikalu įdomios medžiagos pateikia fil. dr. Aleksandras Narynbajevs savo rašinyje "Milijonai mišriųjų vedybų", atspausdintame "Literaturnaja gazeta". Šio rašinio anglų kalba vertimas buvo paskelbtas š. m. "Sputnik" žurnalo Nr. 7, šia proga pažymėtina, kad "Sputnik" savo formate, forma, apimtimi ir sutvarkymu bei straipsnių atranka visiškai priimana "Reader Digest" žurnalą. "Sputnik" spausdinamas labai tobulai įruoštoje spaustuvėje Helsinkyje ir skiriamas angliškai kalbantiems kraštams informuoti jų gyventojus apie "gerą ir nuolat tobulėjantį" gyvenimą Sovietų Sąjungoje.

Straipsnio autorius paneigia tvirtinimą, kad Sovietuose esą draudžiamos tautiškai mišrios vedybos. Atvirksčiai, valstybės jas skatinanti. 1959 m. gyvenimą surašymo duomenys parodė, kad iš kiekvienų 1000 vedybų 102 būna tautiškai mišrios. Tačiau kai kuriose respublikose šis skaičius esąs dar didesnis. Kirgizijoje jis siekia 123, Moldavijoje — 135, Kazachstane — 144, Ukrainoje — 158, o mūsų broliškoje Latvijoje net 158.

"Sputnikas" aiškina, kad iš 10,102 vedybų, 1963 m. registruotų Kijeve, Ukrainos sostinėje, 3,592 buvusios įvairių tautybių asmenų sukurtos. Kitais žodžiais tariant, iš 1000 vedybų Kijeve jau 355 buvo mišrios. Taškente ir Samarkande, Uzbekistane, mišrios būnančios kiekvienos penktos vedybos, Kazachstane — kiekvienos trečios. sudaro geresnes ekonomines sąlygas mišriųjų tautybių jaunavedžiams greičiau paskiria būšai paskelbti, bet žinoma, kad

tautiškai mišriųjų vedybų skaičius ne tikrai nesumažėjęs, bet dar padidėjęs. Tautiškai mišriųjų vedybų skaičių ypač didina naujai kuriami miestai. Kaip pavyzdžiai nurodomi naujai statomi miestai — Bratskas, Sibire, ir Temirtau, Kazachstane, kuriuose gyvena ir dirba penkiasdešimties tautų jaunimas. Temirtaune per 18 mėnesių buvo užregistruota 1690 vedybų, iš kurių net 700 buvo mišrios.

Tačiau kolchozuose, žemės ūkyje, tautiškai mišrios vedybos esančios žymiai retesnės. Vis dėlto jos didėjančios, nes ir kolchozai pramonėja.

Jei mišriųjų šeimų tėvai dar yra dvikalbiai, tai jų vaikai dažniausiai jau vienkaliai: jie kalba tik rusiškai. Šios kalbos išmoksta jie labai greitai vaikų darželiuose, į kurias jie atiduodami.

"Sputnikas" džiaugiasi, kad tautiškai mišrias šeimas kuria ir Rusijos valdomos rytų tautos, kurios ligi šiol laikėsi savo senųjų tautinių ir religinių papročių.

Apie mišriųjų šeimų kūrimą okupuotoje Lietuvoje "Sputnikas" nieko nerašo. Matyt, kad neturi kuo "pasigirti". Reikia tik nuosirdžiai apgalvoti, kad mūsų broliai latviai šioje srityje "pirmauja". Tačiau apie mišriųjų šeimų okupuotoje Lietuvoje kūrimą duomenų pateikia kiti sovietiniai šaltiniai, iš jų aiškėja, kad daugiausia mišriųjų šeimų sukuriamos tautiškai mišrioje Lietuvos sostinėje — Vilniuje. 1957 m. čia buvo registruota 1261 mišri santuoka, t. y. 33,55 proc. visų tais metais registruotų santuokų. Su kitų tautybių asmenimis susituokė: lietuvių — 462, rusų — 668, lenkų — 637, gudų — 460, ukrainiečių — 175, žydų — 67, kitų tautybių — 53. Per 1961, 1962 metus ir 1963 m. pirmą pusmetį Vilniuje registruota daugiau kaip 3300 mišrių santuokų. t. y. apie 40 proc. visų santuokų. Taigi procentas yra didelis ir jis nuolat didėja. Sovietinė informacija dar prideda: "Mišrios santuokos aiškiai rodo klestinčią, socialistinio internacionalizmo stiprėjimą ir prisideda prie tolesnio mūsų šalies socialistinių nacijų suartėjimo". Deja, šie žodžiai yra teisingi.

O kaip yra kitose Lietuvos vietose? 1938 m. Zarasuose buvo registruota tik viena mišri santuoka, o 1962 m. iš 260 registruotų santuokų 53 (20,3 proc.) buvo mišrios. Iš jų tarpo 40 atveju besituokiantieji buvo lietuvių tautybės. Šis skaičius didelis gal todėl, kad iš senesnių laikų Zarasų mieste ir apylinkėse gyveno nemaža rusų kolonistų, kurių skaičius dar yra dar padidėjęs. Kituo- 10,102 vedybų, 1963 m. registruotų Kijeve, Ukrainos sostinėje, 3,592 buvusios įvairių tautybių asmenų sukurtos. Kitais žodžiais tariant, iš 1000 vedybų Kijeve jau 355 buvo mišrios. Taškente ir Samarkande, Uzbekistane, mišrios būnančios kiekvienos penktos vedybos, Kazachstane — kiekvienos trečios. sudaro geresnes ekonomines sąlygas mišriųjų tautybių jaunavedžiams greičiau paskiria būšai paskelbti, bet žinoma, kad

LENKIJOS RŪPESČIAI

Viduj neramumai, išorėj — grėsmė

P. GAUCYS

Beveik dvejiems metams praėjus nuo kruvinos darbininkų revoliucijos Baltijos pakrantėse, Lenkijos vidaus įvykiai leidžia suprasti, kokia kryptimi veiks ir kaip savo strateginį planą vykdys naujas komunistų partijos vadas E. Gierekas. besistengdamas savo kraštą išvesti iš visiško politinio ir ūkinio bankroto. Paėmęs valdžią Gierekas atleido visus provincijų partijos generalinius sekretorius, daugiausia senesnio amžiaus žmones, ir juos pakeitė daug jaunesniais vyrais. Tai sukėlė krašte didelį entuziazmą, nes daugiausia Gdansko ir Štetino maistininkai buvo jauni 26-28 metų vyrai.

Butų trūkumas

Be daugelio kitų, viena svarbiausių Lenkijos problemų yra butų trūkumas, kurio per 25 metus Lenkijai vis nepavyksta išspręsti. Jaunos poros Varšuvoje laukia 7 metus buto, o kituose miestuose net 12 metų, tuo tarpu Lenkija dabar yra jaunų žmonių kraštas, nuo 1945 metų sudaręs tris trečdalius jos gyventojų. Dar labiau pablogina reikala, kad dauguma namų yra XIX šimtmečio statyti ir jau nebeatitinka savo paskirties. Dabartinė namų statyba teisinga vietoje nugriautųjų pastatų naujus namus ir dar kiek naujose rajonuose, tad niekada negali patenkinti vis augančių reikalavimų. Gierekas pažadėjo sutrumpinti ligi dešimt metų naujų butų laukimo laiką. Jis tikisi, kad apie 1980 m. kiekviena šeima galės turėti savo

butą ar namą. Tačiau tai nėra tikra, nors ir gera viltis. Taip pat Gierekas stengiasi patenkinti ir vis didėjantį automobilių poreiklavimą, nes kiekvienas jaunesnis lenkas nori turėti automobilį, ypač nedidelį itališko modelio Fiatą. Jis kainuos apie 1000 dol., bet tai sumai sutaupyti vidutiniai uždirbančiam lenkui reikia apie 3 metų laiko. Gierekas tikisi, kad Lenkija galės pagaminti 150.000 lenkiškų Fiatų per metus naujo penkmečio gale. Jie būsią labai maži ir žemi Lenkijos prastiems keliams, bet visvien lenkai džiaugsis ir tokiais.

Darbininkai nepatenkinti

Ūkinis pagerėjimas truputį prablaivino būklę ir padarė labiau pakenčiamą kasdieninį gyvenimą, tačiau nenutildė darbininkų pasipriešinimo, dabar pavysaus, bet vis belaukiančių Giereko pažadų įvykdymo. Pagrindinės politinės ir socialinės problemos vis tebelaukia sprendimo. Blogiausia, kad Giereko reformų mėginimus sabotuoja partijos pareigūnai. Partijos aparato atnaujinimas teįvykdytas tik viršūnėse, o apačia liko kaip buvisi. Nors darbininkai dar neturi pastovios organizacijos, visvien reikiąsi spontaniškos organizacijos formos tiek Baltijos pakrantės miestuose, tiek didžiuosiuose pramonės centruose. Darbininkai yra pasiryžę nesileisti antrą kartą apgautam, nes jie sudaro vienieną Lenkijos socialinę klasę.

kurios bijo komunistai. Darbininkų socialinis įsisąmoninimas, kaip ir supratimas savo jėgos, įgytos per 1970 maištą, tapo tos jėgos vis augančiu veiksmu. Tuo būdu negalima tikėtis, kad jie pasitenkins daliniais sprendimais ir pažadais, laimėtais kritiškos padėties metu. Naujosios partijos vadovybės priemonės buvo skirtos nuraminti žmonių nepasitenkinimą, bet jos negalėjo sulaukyti darbininkų savistovumo pastangų. Naujieji vadai tai supranta, ir todėl ieško kitų socialinių sluoksnių simpatijų, ypač ūkininkų ir inteligentų. Be to, mėgina neutralizoti katalikų Bažnyčios priešaiskumą. Jų tikslas aiškus: visuomenėje paskleisti abejingumą darbininkų atžvilgiu ir naujos krizės metu juos palikti izoliuotus.

Artėjimas su Bažnyčia

Pirmasis prie Bažnyčios priartėjimo žingsnis buvo pažymėtas sugrąžinimu buvusių Vokietijos bažnyntinių turtų vakarinėje Lenkijoje ir atsilimo nuotai-ka, kurios pasekoje įvyko ilgas pokalbis tarp kardinolo Višnio-kiro ir ministerio pirminniko Jaroševičiaus. Besikalbant dėl Bažnyčios ir valstybės santykių su- normavimo, tuo pačiu metu prasidėjo derybos tarp Vatikano ir Lenkijos vyriausybės, norint pasiekti abipusių santykių sutvarkymo. Po darbininkų revoliucijos ir komunistų partijos vadovybės atnaujinimo Lenkijoje įvykusi religinė taika pastaraisiais mėnesiais staiga buvo sudrumsta visos eilės smurto ir neapykantos veiksmų, primenančių Stalino metodus. Lenkai katalikai tai prisikiria rusų spaudimui. Rusai nenori Lenkijos Bažnyčios ir valstybės santykių sunormavimo. Šiuo atžvilkiu būdingas Maskvoje "Pravdoje" tipiškas straipsnis profesoriaus Okulovo, vieno įžymiausių ateizmo ekspertų. Tas straipsnis, tai sutrumpinta jo paskaita viso komunistinio bloko reelinigijū reikalų žinovams. Jis yra įspėjimas prieš visoje Sovietų Sąjungoje pastebėtą religijos sustiprėjimą, užuot vis nesulaukiamo laipsniško jos išnykimo. "Pravda" pataria ypač saugoti jaunomene, kuri, nepasitiekus ateišinio auklėjimo metu, vis dar tebėra palinkusi į religiją. Tas straipsnis, kaip dalis antireliginės propagandos, vedamos visoje Sovietų Rusijoje, turėjo didelį atgarsį ir Lenkijoje.

Pastaraisiais mėnesiais padidėjęs spaudimas Bažnyčiai ir katalikams labiausiai atsispindi religinio ir auklėjimo srityje ir naujų bažnyčių statymo klausimais

Pavyzdinė "lietuvių nacija", kaip ją supranta komunistų vadai ir skelbia sovietinė spauda. Šią nuotrauką, stiprinamą "tautų draugystę", išsidėjo Vilniuje leidžiamos "Jaunimo gretos". Tai komjaunuolės, dirbančios "Lelijos" siuvykloje, Vilniuj: Jadvyga Kondratovič, Stasė Stalulytė, Svetlana Zaeppina ir Regina Falkavič. Lenkė, lietuvė, rusė ir gudė sudaro "sovietinę naciją", kurią ypač turi stiprinti mišriųjų šeimų kūrimas

GAISRO PELENAI

Romanas

AURELIJA BALASAITIENE

28

Ypač, kai reikalas ėjo apie įsūnijimą kūdikio jų bevaikėi šeimai, jis buvo beatodairiškai apsisprendęs, kad su jos pageidavimu jis niekada nesutiks. Savotiškas kompleksas, gal pasėka jo augimo be tėvo vis labiau ryškėjo jo poelgiuose. Ir savo meilėje jai, savo žmonai, jis buvo egoistiškai patenkintas, visai pasitikėdamas savo sugebėjimu ją padaryti laimingą pagal savo paties požiūrį.

Stebėjosi Gražina, kad nesijautė nelaiminga, jos vedyboms taip netikėtai pairus. O avantiūra su Jurgiu, kad ir peržengusi jos pačios moralės mastą, jai atrodė tik natūralus gyvenimo džiaugsmo pasilgusios, pusiau miegojusios moters poelgis. Ir juo toliau ji apie savo santykį su Jurgiu galvojo, juo labiau ji ėmė ilgtis to neaiškaus, nenusistovėjusio vyro.

— Gal poniai atnešti arbatos į lovą? — įkišusi galvą por duris, paklausė Levutė. — Šinau, kad nemiegot, nes girdėjau telefoną.

— Ačiū, Levute. Aš dar nieko nenoriu.

— Ar, ponai, žinot, kad visa bažnyčia iki pat pamatų sudegė? — beveik ašarodama paklausė Levutė.

— Žinau. Ar ne beisū... — automatiškai atsakė Gražina, nors dabartiniame stovyje bažnyčios sude-

gimas jos nejaudino. Taip, vakar tuo pat laiku, kai ji ieškojo paguodos svetimo vyro glėbyje, maloniai apsvaiginta naujais vaisiais, kaip rūstus įspėjimo ženklas, senoji miesto šventovė virto pelenais.

Nusimaudžiusi, susiūkavusi, Gražina pasijautė geriau, vis dar ramindama save giliai iš pasąmonės, į paviršių kylantį nerimą. Greitai susiradusi paskutinę daktaro Svyriaus duotą tabletę, užgėrusi ją vandeni, Gražina laukė malonaus pasikeitimo.

Jurgio ji nemylėjo. Vyras nemylėjo jos. Visas gyvenimas — kaip po gaisro atšalę pelenis. Dar tik prieš keletą dienų gyvenimas buvo normalus, pilnas gerų norų, naujų pažadų. Šiandieną ji nebe ta — kaip Dovydos Eitseba, verta užmėtyti akmenimis.

Tačiau ji giliau nepajėgė galvoti, tik aiškiai suprato, kad jos gyvenimas su vyru yra negrąžinamai pasikeitęs, pasibaigęs. Ir anapus svajonių, anapus gyvenimo pažadų, kaip tamsus, bet viliojantis šešėlis stovėjo Jurgis.

Nutarusi eiti į ligoninę, ji pradėjo rengtis. Reikia pamatyti Vytautą, reikia su juo pasikalbėti, nes jo grįžimas sukels naujų problemų. Kaip nustatyti tolimesnį gyvenimo kryptį? Nenorėdama pati sau prisipažinti, Gražina kovojosi su galesčiu jausmu. Gal praradime gimsta tikrasis žinojimas, tikrasis vertybių mastas? Ne, ji nenustotė savo vyro mylėjusi, nors iki šiol neturėjo progos savo jausmų išbandyti. Tik dabar, kai tylėjimas padarytų tolimesnį gyvenimą su juo nebeįmanomą, o prisipažinimas juo labiau viską sugriautų, ji pradėjo pasimesti. Kur sprendimas? Su-

tomis mintimis ji nuėjo į ligoninę aplankyti Vytauto. Ligoninėje pasisveikinimas buvo šaltokas. Atsidedusi į šalia lovos pastatytą lankytojas kėdę, Gražina nepalietė jo rankos, nepabučiavo jo veido. Jis jai atrodė išblyškęs, išvargęs, mielas ir artimas. Tik savo jausmų parodyti ji negalėjo.

— Daktaras Svyrius sakė, kad rytoj tu gali grįžti namo, — pradėjo ji.

— Taip. Iš pat ryto. Tu ateisi manęs pasiimti? — jo balsas buvo švelnus, ne toks, kaip vakar.

— Taip, — trumpai atsakė ji. Tarp jų judviejų atsirado slegianti tyla.

— Gražina, aš turėjau laiko, būdamas vienas, daug apie ką pagalvoti, kam iki šiol eilė metų neradau laiko. Ir apie tave ir apie save. Jaučiu, kad kažkur esu padaręs pagrindinę klaidą, priimdamas tavo meilę kaip savaime suprantamą man priklausantį daiktą. Tik dabar supratau, kad tai mano gyvenimo didžioji dovana. Prisimenu, ką tau vakar esu sakęs. Pamišk ir atleisk. Mano pasielgimas buvo nepateisinamas. Tikrai reikėjo sukrečimo, kad praregėčiau ir pats save pamatyčiau iš perspektyvos. Aš myliu tave, gal dėl to ir buvau toks žiaurus ir neteisingas. Dabar viskas bus kitaip. Kai tik pasveiksu, mudu išvažiuosim trumpų atostogų. Grįžę pradėsime teirautis... Ar nori berniuko ar mergytės? Gal abiejų? — jis klausiamai pažiūrėjo į ją.

(Bus daugiau)

JAUNIMO DĖMESYS POLITIKAI

Mums reikia daugiau Clevelandų

Neseniai Los Angeles Times dienraštis įdėjo ilgą aprašymą apie Clevelando merą Ralph Perk. Tame straipsnyje rašoma, kaip Perk, 59 metų, antros kartos čekas, laimėjo burmistro rinkimus, nežiūrint, kad jis buvo respublikonas demokratų partijos mieste. Straipsnio autorius teigė, kad Perk ne tik tą kartą laimėjo, bet vėl bus perrinktas burmistru, nes jis turi Clevelando etninių grupių paramą. Yra lengva suprasti, kodėl etninės grupės jį remia: Perk aktyviai dalyvauja etninių grupių parengimuose, o jo biblioteka pilna įvairių tautybių veikalų.

Tiesa, daug politikų lanko etninius festivalus ir turi įvairių etninių grupių padovanotų knygų savo lentynose. Tačiau daugumai iš jų lietuviai, lenkai, latviai iš tikrųjų visai nerūpi — jiems rūpi tik jų balsai. Meras Perk priklauso prie to politinio elito, kuris nuosirdžiai domisi Rytų Europos emigrantais. Pažiūrėjus į jo štabą, nebelieka

mu svarbiausiose derybų tarp vyskupų ir vyriausybės punktuose. Tuo būdu naujoji partijos vadovybė yra atsidūrusi tarp dviejų ugnių: iš vienos pusės, ji negali sueiti į atvirą konfliktą su Bažnyčia, nes nori išlaikyti vidinę taiką ir sunormalinti santykius su Vatikanu (o to nori ir Maskva, nes jai tada bus lengviau įgyvendinti Europos saugumo konferenciją), iš kitos pusės, ji negali nutolti nuo griežtos rusų politinės ir ideologinės laikysenos ir todėl turi būti santūri dėl vyskupų reikalavimų. Tų ėjimų tikslas yra noras mėginti Bažnyčią nustumti už visuomenės ribų ir sumažinti jos įtaką, nors ir reikėtų panaudoti jėgą.

Be to, lenkai visą laiką gyvena įtampoje dėl Maskvos karinės grėsmės. Lenkijos kaimynystėje, Rytų Vokietijoje, stovi 24 rusų divizionai ir nepalyginamai daugiau gretimoje (Sov. Rusijoje, neskaitant kelių divizijų, stovinčių pačioje Lenkijoje. Lenkija sąžiningai talkininkavo 1968 m. Čekoslovakijos antplūdyje, kai Maskva nusprendė, kad Praha tapo pavojingai nepriklausoma. Tačiau rusai leido Gierekiui taikingu būdu nuraminti lenkų darbininkus ir netgi davė 100 ml. rublių pakelti gyvenimo lygiui, pakelti algoms ir maisto gaminių kainoms sumažinti. To nepaisant, "didysis brolis" yra perarti, todėl reikia mokėti garbinti Maskvos vadus ir skelbti šimtą procentinį lojalumą Sov. Rusijos užsienio politikai, ką ir padarė naujasis Jungtinių Tautų asamblėjos pirminnkas Stanislav Trenczimpškis.

jokios abejonės. Jis yra pasirinkęs žmones, kurie atstovauja Clevelando etninėms grupėms. Lietuvių atstovas Perko valdybon yra Raimundas Kudukis.

Clevelandas yra, be abejo, vienintelis ir gal net pirmas didžiulis Amerikos miestas, valdomas Rytų Europos kilmės žmonių. Kai Perk nusprendė kandidatuoti į Clevelando mero postą, jis turėjo peržengti vieną milžinišką kliūtį, būtent jis buvo respublikonų kandidatas demokratų mieste. Tačiau jam pasisekė patraukti "senojo pasaulio" žmones į savo pusę ir jis dabar jiems stengiasi atsistieiti, suteikdamas balsą miesto valdžioje, pildydamas jų pageidavimus.

Ką Clevelando politinė padėtis pasako lietuviams Amerikoje? Pirmą, kad yra įmanoma išrinkti tuos kandidatus, kurių mes norim, jei tik panaudosim savo balsų galią protingai. Reikia suprasti, kad ne dažnai pasitaiko tokios sąlygos, kaip Clevelande, t. y. ne visur rasi tokį didelį būrį gyvų etninių grupių.

Clevelando pavyzdys mums pabrėžia antrą dalyką, kad mes niekada negalėsime stipriai politiskai veikti, jei nesusiurbim su lenkais, čekais ir kitomis Rytų Europos tautybėmis, kai rinkimų laikas ateis. Gal būt, mums dažnai teks daugeliu atžvilgių nesutikti su kitomis Rytų Europos tautybėmis, bet mes turim vieną kartą jungiantį veiksnį — visa Rytų Europa yra rusų pavergta. Todėl tokiame mieste kaip Chicagoje, kur yra daug etninių grupių, lietuviai galėtų sueiti su lenkais ir ukrainiečiais ir išrinkti savo numatytus kandidatus ne tik į mažas, nesvarbias pozicijas, bet net ir į mero vietą.

Trečia, Clevelando pamoka mums sako, kad lietuvių jaunimui reikia vėžtis į Amerikos politiką. Mažai yra tokių, kaip Raimundas Kudukis. Mes vis šiuos pokario metus praleidom kreipdamiesi į Amerikos valdžią iš šalies. Po visų mūsų pastangų, kokie gi rezultatai? Atėjo laikas, kad iš mūsų tarpo būtų tokių, kurie pasidarytų Amerikos politikos integralne dalimi ir kovotų už lietuvių reikalus iš vidaus. Mūsų tėvai buvo nauji ateiviai — nemokėjo kalbos, Amerikos kultūra buvo jiems svetimą, daug teisių neturėjo. Mes, šiandieninės kartos jaunimas, neturim kuo nusiskųsti. Esame Amerikoje išmokslinti, pažįstam jos sistema, surpantame jos žmonių, kad ir keisčiausias, sąsavybes.

Šiandien Amerikos politika keičiasi. Amerikos santykiai su Sov. Rusija vis gerėja, o Rytų Europos klausimas vis rečiau (Nukelta į 5 pusl.)

KUR BAŽNYČIA NUSĖDO Į KASYKLŲ GELMĖ

Įspūdžiai iš Pennsylvanijos (5)

Vienas didžiųjų lietuviškos žemės Wilkes-Barre pašonėje praėjusio šimtmečio pabaigoje ir šio šimtmečio pradžioje buvo Plymoutho-Lynwoodo apylinkėse, kur pirmieji lietuviai angliakasiai kūrėsi 1869 m. 1889 metais į Plymouthą atvyko šviesios atminties kun. Aleksandras Burba ir čia lietuviams pradėjo laikyti pamaldas. Tuo metu prasidėjo dideli konfliktai su lenkais. Kun. A. Burbos vadovaujami lietuviai katalikai atsiskyrė nuo lenkų, įsigijo savo bažnyčią, kur 1891 m. buvo pradėtos laikyti pamaldos tik lietuviams. Tos senos, kun. A. Burbos įkurtos parapijos istorijoje rašoma: "Plymoutho lietuvių atsiskyrimas nuo lenkų davė ir kitiems lietuviams pavyzdį nuo jų atsiskirti. Amerikos lietuvių sujud, visur pradėjo organizuotis ir vienytis ir kurti atskirai vien lietuvių parapijas..."

Beje, kun. A. Burbai, daug kentėjusiam Lietuvoje nuo caro, o JAV — nuo lenkų, bet visus mūšius didvyriškai laimėjusiam ir išvedusiam išėjusio lietuvių į tikrą lietuvišką kelią, nebuvo lemta ilgai gyventi. Jis mirė 1898 m. Plymoutho. Po jo mirties per Plymoutho liet. parapiją perėjo nemažai jo įpėdinių kunigų, bet giliausias pėdas ten paliko ilgametis klebonas kun. A. Sinkevičius, buvęs ne tik geras kunigas, bet ir didelis lietuvių patriotas. Vien iš Plymoutho liet. šv. Kazimiero parapijos gyvenimo išėjo 17 lietuvių kunigų ir 22 seselės vienuolės, jau nekaltant apie eilę žinomų pasauliečių.

Šio šimtmečio pradžioje vietovės buvusios medinės bažnyčios Plymoutho lietuvių parapijos bažnyčia, jai įrengiant bažnyčią. Bet, kaip liudininkai pasakoja, joje žmonėms besimeldžiant, ypač pakylėjimo metu, dažnai girdėdavosi po žeme dundesys, kaip ten tuneliuose dirbdavo angliakasiai. Tai buvo ženklas, kad anglis imama jau iš paviršiaus po pat bažnyčią. To išdavoje ilgai lietuvių parapijos pradėjo sėsti į žemę ir 1954 m. iki pusės sulindusi, sugriuvo. Šiandien senosios Plymoutho šv. Kazimiero bažnyčios vietovė stovi du nauji privačių žmonių pastatyti nameliai ir juose gyvena JAV gimusių lietuvių šeimos. Kitoje pusėje gatvės dar tebestovi gražiai išsilikę buvusieji vienuolyno namai.

Nelaimės Lynwoode

Naujoji liet. šv. Kazimiero bažnyčia buvo pastatyta 1956 m. kiek saugesniame Lynwoode miestylyje, esančiame senojo Plymoutho pašonėje. Kai atvyksti į tą kraštą, kur kiekvienam žingsny, rodo alsuoja pirmųjų lietuvių ateivių angliakasių pėdos, matai daug praetis lekanų: senų kasyklų griūnančius pastatus, milžiniškus kalnus liekanų, išvežtų iš kasyklų nesibaigiančių tunelių, senus kapinytus ir t. t. O šalia tų senovės liekanų šviečia ir šių dienų civilizacijos pasaulio naujovės: puikios krautuvės, automobilių pardavimo įstaigos, modernūs restoranai. Tose pačiose apylinkėse matai krynūojantis du pasaulius — senąjį angliakasių ir šių dienų modernų pasaulį, kurio malonumais, deja, nepasinaudojo senieji angliakasiai dėl labai blogų tuometinių darbo sąlygų greit praradę sveikatą ir net gyvybę.

Lynwoode liet. šv. Kazimiero bažnyčia ir visas parapijos pastatų ansamblis, statytas 1956 metais, atstovauja šių dienų moderniam pasauliui. Bažnyčia ir klebonija šviečia naujumu bei patogumu. Ten dabar klebonauja intelektualas lietuvis kuni-

panoram. Panorom dar kartą aplankyti kun. A. Burbos amžinojo pošio vieta, nes su mumis buvo jaunas studentas R. Lapas, didelis a. a. kun. A. Burbos gerbėjas. Sukiojantis per krūmus vedančiu lauko keliuku, prieš akis atsivėrė dvokiantis miestelio šukšlynas, o už pat šukšlyno seni, aukšta žolė ir nykiais krūmais visiškai užžėlę kapeliai, nuo 1950 metų užmirsti ir apleisti. Tų kapelių aikštėje, kurią kiek aptvarkė šv. Kazimiero parapijos šv. Vardo dr. jos lietuvių vyrai, tebestovi masyvus paminklas kun. A. Burbai. Lietuviškas užrašas byloja, kad jis pastatytas visų lietuvių vardu. Paminklo viršutinė dalis nužusta, jos nebėra, aplink kiti kryžiai visi išvartyti. Matydamas tokį vaizdą, stud. R. Lapas labai nuilūgo ir kelias minutes giliai susimąstė. Jam pasidarė liūdna ir keista, kad laisvieji lietuviai visi užmirsto tą istorinį kunigą ir žmogų, kuris išėjusio lietuviams amžiams atsiskyrė nuo lenkų.

Tas pats J. Stadulis nuvežė į kitas parapijos kapines, esančias už 14 mylių. Tai nuostabi gražios kapinės miškų supamame kaime. Nuolatinio žmogaus prižiūrimos, jos šviečia žalum ir tvarkingumu, o tikėtančiuose paminklų gražios lietuviškos pavidės. Ar ne čia būtų vieta perkelti ir kun. A. Burbos palaikus? Kad tie tūkstančiai lietuvių išliktu su gražiomis lietuviškomis pavidėmis, kad jie nenuėjo į lenkų parapijas ir kapines, kad jie, gyvi būdami, dirbo liet. parapijose, organizacijose, choruose, — ar tai ne kun. A. Burbos istorinio posūkio visiškai atskirti išėjusio lietuvių nuo lenkų nuopelnas. Ir kokia ironija — ana istorinė asmenybė dabar ilsi priemeistelio sąslavyno, kada už 14 mylių yra gražiausias jo įkurtos parapijos kapinės.

Mes trys — kun. Alg. Kezys, stud. R. Lapas ir čia rašantis — tikime, kad kas nors turėtų imtis iniciatyvos perkelti kun. A. Burbos palaikus į pagarbines vietas. Gal susiorganizuos komitetas, vadovaujamas LB ar privačių asmenų.

Ta didžioji dėmė, priklausanti gal visiems išėjusio lietuviams katalikams, dar vis tiek šviesia Plymoutho-Lynwoodo padangę, kur lietuviškas žodis dar vis girdėti antros, trečios ir ketvirtos kartos angliakasių vaikų bei vaikaičių lūpose.

Vl. Ramoju

Naujasis Gratijs prezidentas Georgios Papadopoulos, nuvertęs karalių ir laimėjęs plebisicita, paleidęs jo anksčiau suimtus politinius kalinius, dabar ima įgauti didesnį populiarumą.

MISCELLANEOUS
MOVING
SERENAS perkausto baldus ir kitas daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apraudo.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Planame ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus patalpas. Geras išvalau ir alyvinu perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus.
A. BANYS — 447-8806

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Geri prekių pasirinkimas. Au tomobilai, šaldytuvai, televizijos, dolerai, sertifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

TELEVIZIJOS
Krautuvė Marquette Parke ir stereo.
Spalvotos ir paprastos. Radžiai. Pardavimas ir taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1488

RADIO PROGRAMA
Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekma dienomis nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentaras, muzika, dainos ir Magdutos pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Uraugas.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3232 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2787; 254-5320
V. Valantinas

CRONIN CLEVER CLEANERS
Mūsų darbas geresnis, atliekamas tą pačią dieną — stovėjimas vietoje.
5357 W. 63rd Street (Cor. Homan)
PR 8-4332
1382 W. 79th St. (Cor. Loomis)
ST 3-5343
Chicago, Illinois

PUSMEČIUI \$60.00
(10/20/5/5/UM)
Pensininkams auto apraudo. Amžius 62 iki 80 m.
J. BAGEVIČIUS, — 778-2233

BERT'S STANDARD SERVICE
Road Service — Major Mechanical Elektroninis motoro suregulavimas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolinas, padangos ir kt. reikmenys.
6645 S. Western — Tel. 778-9250
Savin. Norbertas Langys

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE
SAVININKAS
Beverly Woods rajone parduoda mūr. 3-ju miegamųjų liuksus "ranch" namą. Keramikos vonia su atskirai įrengtu dušu, ir pusė vonios. Centr. vėsinimas. 2 maš. mūr. garažas su automat. durimis. Įrengtas rūšys su baru. Daug priedų. Arti 115 ir Artesian. Kaina truputį virš \$35,000.
TEL. — 779-2532

SIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Re. cetate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir lūgdiniai vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood — CL 4-7450

Po atostogų
Modernus 2 butų mūras, arti 72-os ir California, įrengtas basementas, karpetai, alumi. langai, naujas garažas. Vertas rimto dėmesio!
6 kamb. mūras prie Maria High, naujas gazo šildymas, karpetai visur, garažas. Vertas \$22,200.
4 butų, gražus mūras, arti vienuolyno, naujas gazo šildymas, alumi. langai, karpetai, 3 auto mūro garažas, \$42,000.
Mieliam Beverly Shores, pora blokų nuo kranto ir buvusios Lenado kavinės, ant 65 p. sklypo mūras — 2 butai po 4 kamb. Centr. gazo šildymas. Nuomos po \$300.00 mėn. Taisomi \$356.00 už 1973 m. Kaina \$21,750.00.
1½ aukšto mūras. Du butai — 5½ ir 4 kamb. Kabinety virtuvės, modern. vonios, karpetai, Gazo šildymas. Alumi. langai, geležinis tvora. Garažas. Tik keli blokai nuo parko. \$17,000.
Arti 54 ir California. Geras 6 kamb. medinis su garažu. \$15,900.
2 aukšto apartamentinis mūras prie parko. \$16,900 pajamų. Naujai suvarkytas bei sumontas vertas \$68,000 ir daugiau. Pamatykite.
Patalpimo mūras atneša \$4,000 pajamų. Naujas gazo šildymas. Mūro garažas. Kaina \$18,000.
Platus vertingas tozas Marquette pke. orie mokyklų. Kaina \$8,900

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200
Mūrinis — 5 miegam. Platus sklypas. Modernūs įrenginiai, arti mokyklų. Marquette Parke.
Mūr. bungalow su valgomuoju, 43 pėdų sklypas. Gražiai aptvartas. Nebrangus. 63 ir Whipple.
Mūrinis — 2 po 6. Arti mokyklų ir bažnyčios. Marquette Parke.
Grazus namas, ant platus sklypo. Justice, Ill.
Mūrinis, Didelis Kamb. Namai kaip pils. 58th ir California.
Insurance — Income Tax
Notary Public

SIMAITIS REALTY
2951 W 63rd St. 436-7878
BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BAGEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2238
Prie 83 ir California. Kampinis. 19 metų senumo. 7 kamb. (3 mieg.) mūro rezidencija. Įrengtas rūšys, 1½ vonios, 2 židiniai, Gazo šiluma. Išdėtas nuo senos iki senos kilimais. Garažas. Tik \$41,900.
Brighton pke. 2-ju butų po 3 miegamuosius mūras. Atskiros šilumos. Garažas.
Prie 60 ir Whipple. 13 apartmėntų mūr. geros pajamos, tik 5½ karto metinių pajamų.
64 ir Mozart. 2 butų po 6 kamb. mūrinis, garažas, gazo šiluma. \$21,900.
Ir daug, daug kitų namų. Prašome teirantis

BUTŲ NUOMAVIMAS
BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. 254-5551

DEMESIO!
"LIETUVOS ATSIMINIMAI"
Radijo Valanda jau 20 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p. iš WEVD Stoties New York (1830 Kil., AM ir 929 meg. FM).
Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas, 146 Force Dr. Mountaineer, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)
Kviečiame taip pat klausytis Lietuvišką Kultūrinį Valandą anglių kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU) (89.5 meg. FM) Pirmadienį 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

HELP WANTED — VYRAI
MIDDLE-AGED MAN
to work light stokroom. Some cleaning and willing to learn offset printing.
PHONE 332-6286
ext. 46

HELP WANTED — MOTERYS
FACTORY OFFICE
Full apart negatives and inventory posting. Must be accurate. \$5 or 40 hr. week. Company benefits.
CARQUEVILLE COMPANY
2200 Estes Ave., Elk Grove Village, Ill.
Phone — 439-8700

ISNUOMOJAMA — FOR RENT
ISNUOM. 3-ju miegamųjų butas Marquette pke. Arti bažnyčios. Suaugusiems arba su vienu vaiku. Skambint 778-4219

MISCELLANEOUS
AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizinieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
"Drauge" galima gauti visokių vizitinių kortelių, atspausdinant įvairiomis raidėmis. Kainos visiems priimanoms. Greitai atliekamas užsakymas.
Kreipkitės į "Drauge" spaustuve visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti kiekvieną kartą.

Aloyzo Barono IŠDŽIŪVUSI LANKA
Niekas taip giliai ir nevienpusiškai nesupranta įvykių, net ir nelaimingo, kaip Baronas
Ir jis moka tai papasakoti
Knyga 233 psl., kainuoja 4.50 dol. Galima gauti DRAUGE ir pasplatintuos.
Kreipkitės į "Drauge" spaustuve visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti kiekvieną kartą.

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida
Galima pirkt dalimis ir išmokėtina
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western - Tel. GE 6-4421

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5988

HEATING CONTRACTOR
Įrengti mieste ir užmiesty naujus ir perstatyti senus visų rūšių namų apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apraudo nuo urnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ WEST 54th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-2654 ir GR 6-4339

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkraustymas įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

HELP WANTED — VYRAI
Journeyman Machine Maintenance Openings
Apply at John Deere Plow & Planter Works.
Enjoy top wages, company paid benefits, vacations, pension and insurance program.
Write or call Personnel Department 309-792-5118
JOHN DEERE PLOW & PLANTER WORKS
501 — 3rd Avenue Moline, Illinois 61265
Hours 7 A.M. to 3:30 P.M., Mon. thru Sat.
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — VYRAI
GEN'L FACTORY WORKER
Must have good history of employment. Metal fabricating general factory duties. Willing to work days or afternoon shift. Advancement possibilities depend upon ability to work. Excellent benefits.
Apply in person 8:30 a. m. to 3:30 p. m. Monday thru Friday

STRICK CORP.
5300 W. 73rd St.
Chicago, Ill. 60638
An equal opportunity employer

PRESSMAN HELPERS — WICKET PULLERS
To work in silk screen dept. Good working cond. Air cond., company benefits. Immed. openings.
PONTIAC PRINTED PRODUCTS
5710 N. Broadway, Chicago, Ill.
TEL. 334-3460, Ext. 10.

SILK SCREEN PRESSMAN
Prefer some background exp. but will train a good man. Good working conditions. Co. benefits. Imm. openings.
PONTIAC PRINTED PRODUCTS
5710 N. Broadway, Chicago, Ill.
TEL. 334-3460 — ext. 11

WAREHOUSE MAN
Excellent opportunity. Permanent position. Immediate opening. 40 hr. week. Company benefits.
CARQUEVILLE COMPANY
2200 Estes Ave., Elk Grove Village, Ill.
PHONE 439-8700

TOOL MAKERS AND TOOL GRINDERS
Immediate opening for experienced man. Good company benefits.
Essex International, 4545 Cortland.
227-1500 Contact Mr. Zirkle

Polisher and Buffer
Pirmaujančiai electro-mechanikos dirbtuvei tuojau reikalingi industrinio prityrę vyrai "polishing-buffing" darbu.
Geriausias atlyginimas naujai pasmaudytiems — \$4.81 į val. B-vės priedai.
Stambinkite arba atvykite į
SEEBURG CORPORATION
1500 N. Dayton, Chicago
Tel. — 642-0800

SCRAP YARD CRANE OPERATORS
Steady work with over-time. Good place to work
GENERAL IRON INDUSTRIES
1900 N. Clifton, Chicago

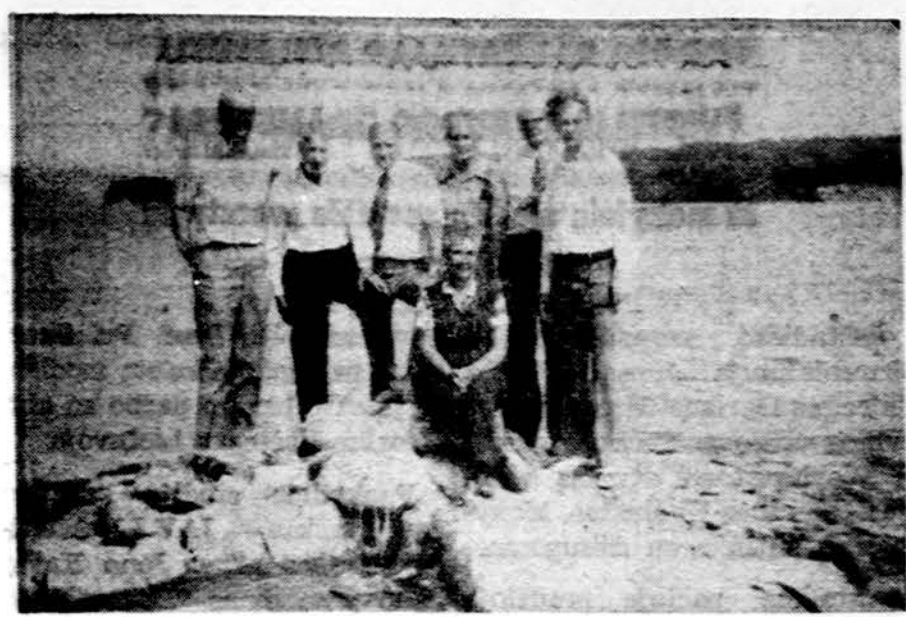
VYRAI IR MOTERYS
MAIDS HOUSEMEN
Full time. Excellent pay. Fringe benefits. Transportation available from Glencoe — Chicago Northwestern station. Apply in person.
SHERATON - NORTH - SHORE INN
933 Skokie Blvd.
Northbrook, Illinois

HELP WANTED
UNSKILLED MALE AND FEMALE
Shift starts 7:30 A.M.
Apply in person:
SILVER INCORPORATED
3431 N. Powell Ave.
Franklin Park, Illinois
Perskaite "Drauge", duokite ji kitiems pasiskaityti.

HISTORY OF LITHUANIA
Prieš kiek laiko išėjo iš spaudos nauja anglių kalba knyga "History of Lithuania" skirta Lietuvos jaunimui ir amerikiečiams. Šioje knygoje kondensotai aprašyta lietuvių tautos istorija nuo seniausių amžių iki mūsų laikų; turi 142 pal., 38 iliustracijas ir 4 žemėlapius. Knygos autorius yra prel. dr. J. B. KONCIUS; Mielio J. A. V. Lietuvių Bendruomenė. Knygos kaina 2 dol. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63 st., Chicago, St. 60629.

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI
Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleisto knygelėj. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naujas šv. Mišias
Kai kunigas ar lektorius atskaito kintamąsias dalis, Jūs šioj naujoj knygelėj galite sekti visas nekintamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.
Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesmių.
Užsisakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba. Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.
Rašykite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Pasinaudokite Draugo "Classified" skyriumi.

Lietuviai inžinieriai Kanadoje. Iš k.: J. V. Danys, S. Naginonis, dr. J. Rimšaitė, K. Vilčinskis, A. Ciplauskas ir J. Starkus

Su sportininkais per Europą (10)

KANADA ATSIGRIEBĖ

J. SOLIUNAS

Buvau įsitikinęs, kad, tur būt, gražesnio vaizdo kaip Monako mažoji karalystė naktį nėra. Tačiau tas mano galvojimas sudužo sekantį rytą, kai reikėjo aplėisti tą mažąjį Prancūzijos stebuklą ir leistis tolimon kelionėn į Italijos Udinę.

Iš tikro ir saulėje melojuje bedainuojas Monako buvo dar žavesnis už naktinį. Mūsų ekskursinis autobusas vis kilo aukštin ir aukštin, kol pagaliau gražioji Monako įlanka, nusagstyta laivelų burėmis ir saulėje besijuokiant namukai virto tartum žaisliukais. Rodėsi, ten pasiliktum ir džiaugtumėsi dienų dienas.

O reikėjo judėti. Reikėjo. Geriau, kad būtų nebereikėjo, nes ir iš itališkosios Udinės mes tegalime pasidžiaugti liūdnomis žiniomis. Bet apie tai truputį vėliau.

Iš tikro kelionė per kalnus, kol pasiekėme garšiasis Milano lygumas, buvo nenuobodi. Didžiulės pakalnės skendo vynuogynuose, o kelio sukūnėjimas ir landžiojimas per tunelius davė progą pagalvoti apie Visagalių kūrį.

Truputį pyktelėjome (pasirodo, kad be reikalo, nes arabai banditai ir vėl kažkur siautė europiniame aerodrome), kai mūsų visų italų pasienio policija paprasė parodyti užsieninius pasus. Tokiai procedūrai, aišku, nebuvome pasiruošę, ir daugumos pasai buvo gilokai supakuoti. Užtat užtrukome gerą pusvalandį, kol visus formalumus sutvarkėme, bet nustebo, jog nieko nedarė dėl apsisaugojimo nuo cholėrinės epidemijos. Tačiau atrodo, jog ta epidemija nebėra tokia baisi, ir italai bent Udinėje dėl jos visiškai nesijaudino.

Po visos dienos kelionės Udinėje atsiradome vėl vakare ir užtat greit pradėjome tvarkytis nakvyninius reikalus. Pasirodo, kad mūsų žvalius vadovas Rene Kapp mums surado puikų, naują viešbutį, kurin tuojau sulindome, pavalgėme ir nuskubėjome ilsėtis. Juk prieš akis — didžiulį krepšinio turnyras, kuriame ir mūsų rinktinė dalyvauja. Reikia vyrams gerai pailsėti, kad gerai italams užsirekomenduotų. Bent taip galvojome. Deja...

Rugsėjo 7 dieną moderniaame Udinės sporto stadione (tai ligšiol matytas Europoje gražiausias ir geriausias krepšinio stadionas, talpinąs apie 6000 žiūrovų) išsirikiavo ketvertas ko-

JAUNIMO DĖMESYS

(Atkelta iš 3 pusl.)
minimas. Lietuvos pavergimo klausimas yra nepastovus. Kiekvienais metais Lietuvos padėtis tarptautinėje politikoje smunka žemyn. Jei mes lietuviai nepanaudosim dabartinės progos giliau įsijungti į Amerikos politinę sistemą, Lietuvos padėtis Amerikos užsienio politikoj darys vis blogesnė.

mandų: Kanados ir Italijos olimpinės rinktinės, mūsų rinktinė ir Vienos sporto klubas (atrodo, kad Rumunijos olimpinė rinktinė netikėtai "susirgo", ar tai tik ne dėl mūsų dalyvavimo?). Po visų keturių himnų mūsų rinktinė išbėgo — gal būt, geriau tikėtų sakyti "išėjo keturpėsti" — kovai prieš kanadiečius. Beje pirmą kartą po daugelio metų ir vėl mūsų trispalvė pakilo europiniame sporto stadione. Tik gaila, kad šita reta proga buvo mūsų rinktinės pernelyg kukliai atšvęsta. Mat, aikštėje gavome pylos. Kanados rinktinė parklupdė mūsų vyrus 86:79 (46:31). Gaila, bet turime prisipažinti, kad šiam pralaimėjimui jokių, absoliučiai jokių pasiteisinimų negali būti. Teisėjai — italai ir graikas — buvo be priekaištų. Buvome pailsėję gana gerai. Gal būt, net per gerai, nes mūsų vyrai šitas rungtynes... pramiegojo. Nieko daugiau.

Rungtynes kanadiečiai pradėjo pietietiška: su azartu ir greičiu. Mūsų rinktinė atrodė kaip be kojų ir be rankų, niekas nejudėjo, o sviediniai slydo per rankas, kaip silkės ant išpardavimo.

Štai jau prabėgo trys (!) minutės, o mes dar nė vieno taško nesukombinavome! Tikėtis ar, per pirmąsias 8 minutes mūsų šauliai teįsė tik du krepšius. Pona, su tokiu pistalietu tai nė į kluono duris nepataikysi.

Užtat kanadiečiai — kaip vijurkas. Jų visur pilna, jie meta mūsų krepšius glėbiais ir gina savo tvirtovę, lyg vanagai. Pasekmė tiesiog neįtikėtina: 10:2, 20:4, 30:12, 38:22, 42:26 ir pagaliau, ačiū Dievui, kėlinys baigiasi kanadiečių 46:31 pirmavimu.

Tai buvo baisiausias krepšinio kėlinys bet kokį, bet kada aš esu matęs mūsų suose. O kad kėlinys buvo neeilinis liudijo ir tai, kad Varnas už penkias baudas paliko aikštę dvilikoje minutėje! Neįtikėtina, bet tiesa.

Bent jau ligšiol mūsų išvykoje mes dažniausiai laimėdavome pirmąjį kėlinį, o antrame mūsų vyrus nukaudo teisėjai vienašališkais baudomis. Ši-

~~~~~  
Kultūrinė lietuvių tautos apžvalga nuo Mažvydo iki Smetonos

STASIO YLOS

**VARDAI IR VEIDAI**  
MŪSŲ KULTŪROS ISTORIJOJE.

Knyga išleista su dokumentinių nuotraukų lanku, dalykine ir vardu rodykle, papuošta Telesforo Valiaus aplanku, 345 pel., kainuoja 6 dol.  
Lietuviškos Knygos klubo leidinys, gaunamas Drauge ir pas platintojus.

Viktoras Nakas

**MŪSŲ KOLONIJOSE**

**Racine, Wisc.**

**TARP ROZIŲ IR DYGLIŲ**

1923 m. rugpjūčio mėn. 2 d. Šiaulių mieste buvo sutuokti Ignas Paukštėlis ir Stasė Gudaitė. Jis buvo ūkininkaitis, ji — pradžios mokyklos mokytoja.

Ignas gimė 1900 m. Titonių km., Linkuvos vls., Šiaulių aps., vidutinio ūkininko šeimoje. Anksčiau neteko tėvo Valentino, kuris tarnaudamas caro gvardijoje Petrapilyje užsikrėtė džiūva ir mirė. Motina Ieva (Petrušaitė) liko su trim mažais vaikais: Ona, Juozu ir Ignu. Ne rožėmis klotas buvo jų gyvenimas. Ona išemigė gravo į Ameriką, Juozas, žinomas rašytojas, mokėsi, o Ignas liko ūkyje. Prasidejęs kovom dėl Lietuvos nepriklausomybės, stojo į Joniškėlio partizanų mirties batalioną. Joms pasibaigus, įsijungė į jaunimo grupę, kuri organizavo tuomet buvusius labai populiarus scenos vaidinimus apylinkėse. Jau vedęs lankė ir baigė Joniškėlio žemės ūkio mokyklą.

Istojo į Titonių šaulių būrį ir buvo ilgametis jo pirmininkas. Kaip šaulys dalyvavo Klaipėdos krašto sukilime. Stasė, Žemaitijos dukra, gimė 1902 m. Rygoje, mokėsi Rygoje, Petrapilyje ir baigė mokytojų kursus Šiauliuose. Su prtraukomis mokytojavo Titonių pradžios mokykloje ir kitur.

1944 m. artėjant frontui, Paukštėliai su sūnumis Vytautu ir Juozu pasitraukė į Žemaitiją, o iš ten keliavo vis tolyn į vakarus. Karo pabaigos sulaukė Tveringijoje, iš kur turėjo skubėti į Bavariją, kad vėl netektų rusams.

Pergyvenę stovyklinius vargus, 1949 m. atvyko į Racine, Wisc., kur gyvena sesuo Ona su vyru Juozu Plūku.

Jiems, kaip ir daugumai ateivių vaikų mokymo rūpesčiai būvo nemaži. Visą apgalėjo, vaikus išmokė. Vytautas, ekonomistas, dirba banke Kenosha, Wisc., Juozas, chemijos daktaras, profesoriauja Kansaso universitete. Abu vede, augina šeimas.

Ignas aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje. Yra DLK Kęstučio šaulių kuopos garbės šaulys. Apdovanotas savanorių — kūrėjų, Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio ir L SS — gos medaliais bei LŠST Šaulių Žvaigždės ordinu.

Stasė dar ir dabar mokytoja vietos lietuistinėje šeštadienio mokykloje.

Ignas šių Naujųjų Metų išvakarėse buvo paralyzuotas. Liga sunki, bet jis nenusimėna ir palengva sveiksta.

Vasaros karščiams baigiantis, marti Aurelija suruošė jubilatų pagerbtuves, pakviesdama gimines, buvusius kaimynus Lietuvoje, naujus kaimynus ir draugus. Vaisės malda pradėjo kun. J. Kupris, MIC. Giminių ir šaulių vardu sveikino P. Petrušaitis, o LB — L. Plūra. Buvo dar daugiau sveikinimų ir linkėjimų.

**GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARČIOMS**  
Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida

Jei jūsų mairi yra lietuvi ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti, ir lengvai įvykdomi.

**Kaina tik \$3.00**

Užsakymus siųskite:  
**DRAUGAS**  
4545 W. 63rd Street  
Chicago, Ill. 60629

Persiųntimo išlaidoms prašoma pridėti 25 ct., o Illinois gyventojai pridėti dar 15 ct. mokesčiams.

~~~~~  
Dėkodama už sveikinimus ir linkėjimus, Stasė pareiškė: "kad per tuos ilgus, o dabar jau taip trumpai atrodančius prabėgusius metus, buvo rožių ir buvo dyglių, kaip visada gyvenime būna..."

~~~~~
Linkime, kad Aukščiausias laimintų Stasės ir Igno Paukštėlių tolimesnę gyvenimo kelią, suteikdamas jiems sveikatos ir asmeniškos laimės.

P. Šilonis

G E L Ė S
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

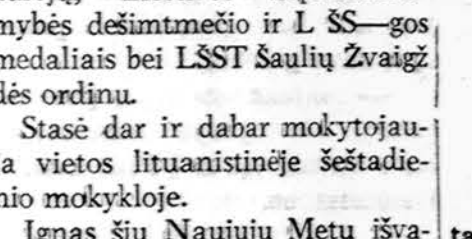
Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
2445 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

AR PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ ?

Jeigu dar ne, išgykite šį labai naudingą leidinį:

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šulas

Cia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų gaila bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Atakiru skyrimai — "Klausimai ir atsakymai" — aiškinami su testamentu sudarymu taisyklės ir duoda lengvai suprantamus nurodymus, ką daryti, ir kaip, kodėl ir ko vengti.

Knygos kaina 3.00 dol. Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

A. + A. JUOZUI KAŠUBAI mirus,

jo brolių ANTONĄ, šeimą ir kitus velionies šeimos narius bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Aleksandra ir Stasys Petokai

ALDONAI DULAITIENEI,

Jos tėveliui dipl. teisininkui
A. + A. JUOZUI MAJAUSKUI Lietuvoje mirus,
reiškiame giliausią užuojautą.

Žalkauskai, Ratnikai, Rėkliai, Peleckiai, Arlauskai

A. + A. JUOZUI KAŠUBAI mirus,

jo žmoną ONĄ, mielus sūnus JONĄ ir ROMUALDĄ su šeimomis ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdi

Jofanta ir Jonas Zubinai su šeima

Brangiai mamytėi ir senelei
A. + A.

KAZIMIERAI SMILGEVIČIENEI
Lietuvoj mirus, sūnus DR. KUN. ZENONĄ SMILGĄ, mielą DR. ZIGMĄ SMILGĄ ir šeimą liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Verutė, Stasys ir Algimantas Mykoliaičiai

DRAUGAS, pirmadienis, 1973 m. rugsėjo mėn. 17 d.

IDOMUS SKELBIMAS
— Jieškau darbo turtinguose namuose, kaip būsimas žentas. Raštiškus siūlymus prašau siųsti laikraščio skelbimų skyriui. a. x.

A. A. ANN P. RAGINIS
GAILIOTE

Gyveno 4240 N. Keystone Avenue, Chicago, Illinois.
Mirė rugsėjo 15 d., 1973, 4:20 val. ryto, sulaukus 63 m. amžiaus.
Gimė Chicago, Illinois.
Pasiliko dideliame nuliūdime vyras William, dukra Ann Marie, sesuo Marie Hanson, švogėris Raymond, 4 broliai: Anthony Gallius, brolienė Betty, Peter Gallius, brolienė Frances, Walter Gallius ir Joseph Hubbard, brolienė Freda, švogėris Walter Raginis su žmona Josephine, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas pirmad., 6 val. vak. Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.
Laidotuvės įvyks, treč., rugsėjo 19 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.
Prašoma gėlių nesiųsti.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuliūdę: Vyras, duktė ir kiti giminės
Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09

AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKINOMAS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktorai
Trys Moderniškos Kopyčios:
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AV. Tel. LaFayette 8-8572

POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICEBO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008

APYLINK MUS

× Lietuvos kalbos ir literatūros kursai Illinois universitete, Chicagoje, pradėdami skaityti rugsėjo 25 d. Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9 val. ryto bus skaitomas kursas "Lithuanian 101", o tomis pačiomis dienomis 12 val. — "Lithuanian 104". Antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais, 10 val. ryto bus skaitomas kursas "Lithuanian 221" — lietuvių literatūra. Registracijos dar galima visą šią savaitę.

× Konkursas nuspulvoti šokančių, tautiniais drabužiais apsirengusių, lietuvių jaunuolių porą, skelbiamas Southwest News - Herald. Jame gali dalyvauti visi vaikai iki 12 metų amžiaus. Už geriausiai atliktą darbą skiriamas piniginis dovanos. Konkursą skelbia Talman bankas ryšium su Lietuvių festivaliu, įvyksiančiu rugsėjo 23 d. Konkursinį paveikslėlį galima rasti rugsėjo 13 d. Southwest News-Herald laidoje.

× Lietuvos Istorijos draugijos valdybos posėdis įvyks rugsėjo 20 d. 7 val. vak. A. Rūgūtės bute. Po valdybos posėdžio 8 val. pranešimą "Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos suvažiavimas Bostone" padarys A. Rūgūtė. Nariai ir bičiuliai kviečiami į pranešimą atvykti.

× Marijonų bendradarbių Chicago apskrities susirinkimas, pirmas po atostogų, įvyks šį trečiadienį, rugsėjo 19 d. 7 v. vienuolyno svetainėje prie Draugo.

× Joseph F. Gribauskas, Cicero, Ill., siūsdamas prenumeratos mokestį, pridėjo 5 dolerių auką. Ačiū.

× Atvažiuojate į Chicago lankyti pažįstamų? Užsukite į Draugo administraciją. Galėsite aplankyti spaustuve, redakciją ir net pasirinkti meniškų keramikos darbų. Yra ir liaudies medžio drožinių. Beveik visų knygų pavyzdžiai išstatyti peržiūrėjimui. Administracijos kambariai vėdinami ir patogūs ilgiau apsilankius. Būtinai aplankykite lietuviško spaudos būstinę. Adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 20629

× Kun. Antanas Micūnas-MIC, vadovaus dviejų savaitių ekskursijai į Palestiną, Graikiją ir Romą š. m. spalio 15-29 dienomis. Paskutinė diena rezervuoti vietas — rugsėjo 23 d. Dėl informacijų kreiptis adresu: Rev. A. Micūnas, MIC, 41 Providence St., Worcester, Mass. 01604. (pr.)

× Reikalingas metrompažas, turįs patyrimą knygų teksto laužyme ir sugebą prie spaustuvės darbų daliniam darbui rytais. Skambinti: LU 5-9500. (pr.)

× Maisto krantuvė, ilgai veikusi Brighton Parke, savin. susirgus, skubiai parduodama. Teirautis tel. 247-7871. (sk.)

× "Prie Gintaro Jūros" puota, ruošiamą Nerijos Jūrų Skautų Tunto, įvyks šeštadienį, rugsėjo 29 dieną, 7:30 val. vak., Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Įdomi meninė programa ir karšta vakarienė. Šokiams grolio Neo-Lituanų orkestras. Visi maloniai kviečiame atsilankyti. Status rezervuoti tel. 436-5917. (pr.)

× Lietuvos Fondas. LF narys Fabijonas Valinskas, Chicago, įteikė \$5, padidindamas Jurgio Genčiaus ir a. Emilijos Genčienės - Jazbutienės įnašą iš \$555 iki \$560. Lietuvos, sudarydamas testamentą, prisimena ir Lietuvos Fondą — lietuviškos ugdymo rėmėją. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, tel. 925-6897. (pr.)

× Lietuvos tautinio meno paroda buvo rugsėjo 13 d. atidaryta Talman Federal Savings & Loan Association banko patalpose, 5501 So. Kedzie Ave. ir tęsis ligi spalio 2 d. Parodos įrūšimui ir išdėstymui pasirūpino Marija Kriaučiūnienė ir Paulina Vaitaitienė. Šia proga išleistas labai gražus informacinis leidinys apie Lietuvą ir lietuvius, labai gražiai iliustruotas.

× Liodas Kairys, Liet. filatelistų draugijos "Lietuva" biuletinio redaktorius, yra pirminkas dokumentinei Vilniaus 650 metų minėjimo parodai ruošti. Paroda įvyks lapkričio 3-4 dienomis Jaunimo centre. Jau pavyko sutelkti daug retos medžiagos Vilniaus miesto praeičiai ir lietuviškai veiklai Vilniuje pavaizduoti, kuri dabar tvarkoma. Parodą ruošia filatelistų draugija.

× Gen Stasio Raštikio atsiminimai vis dar yra daugelio lietuvių skaitomi ir komentuojami. Šios knygos III tomas — "Laikas ir įvykiai", išleistas Akademines skautijos leidyklos, baigiamas išparduoti, bet dar gaunamas "Drauge". 1 egz. kainą 15 dol. Galime išsiųsti ir paštu.

× Kazys Prišmantas, nuširdus Los Angeles lietuvių visuomenės veikėjas, atnaujindamas prenumeratą pridėjo pinigine auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× Lietuviškas dienraštis išreikšia lietuviškos gaivumą. Jį išlaiko skaitytojai, įvairiais būdais remdami. Aukų prisuntė: po 2 dol. — I. Šadauskas, L. Kašas, J. Kazlauskas, V. Raulinaitis, V. Gričius, A. Beresnevičius, Elena Tamošiūnas; po 1 dol. — K. Graudienė, P. V. Dunderas. Labai ačiū.

× Aukų po 1 dolerį prisuntė: G. Repšys, Alf. Stankaitis, Aug. Kačergis. Dėkojame.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJAI

Atgaivintas ir naujais nariais papildytas a. a. kun. E. Suginto vadovautas 15-asis Vasario 16 gimnazijai remti būrelis Cicero, Ill. Dabar būrelį sudaro šie nariai: J. Bartkus, C. Beinoras, Juozas Bigelis, L. Biknevičius, Vladas Bikulčius, Stasys Būdas, Jonas Dekeris, Ben Dunda, Olegas Gešventas, Juozas F. Gribauskas, Aleksas Jankūnas, Jonas Jokubaitis, Stasė Juodvalkienė, A. Karaliūnas, Juozas Končius, Vacys Kuprys, Ančiūnas Laniauskas, dr. Juozas Leseckas, V. Mičiulis, J. Mikalauskas, dr. Mykolas Morkūnas, Adolfas Orvidas, Julius Paulėnas, Stepas Paulauskas, Irena Paliulienė, Kazys Račiūnas, Elena Rukuižienė, A. Zailskas ir P. Zailskas. Beveik visi šie nariai yra sumokėję už visus 1973 metus ir gavę 16 gimnazijos direktoriaus pakvitavimas. Be to, vienkartinė auka gimnazijai parėmė L. Graudienė, E. Purtilienė, M. Rimkuvienė, A. Taučinas ir K. Vasiliauskas.

Būreliui vadovauja O. Zailskienė. K. D.

ŠVĖS MEKSİKOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Chicagoje gyvena daugiau kaip 30,000 meksikiečių, kurie šį savaitgalį švenčia 163-ąją Meksikos nepriklausomybės šventę. Numatomos iškilmės miesto centre: paradas State gatvėje ir koncertas — tautinių šokių bei muzikos festivalis Grant parke. Programos pradžia 8 val. vakaro. Programoje dalyvaus apie 200 šokėjų ir dainininkų.

Antropologų kongreso, vykusio Chicagoje, paskros cekijs lankėsi ir lietuviškose institucijose. Čia grupė mokslininkų Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Iš kairės matyti K. Baltramonaitis, St. Balzekas, M. Kriaučiūnienė, vidury — El. Bradūnaitė.

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRALIJOJE

— Morningtone Tautos šventė paminėta rugsėjo 2 d. Į lietuviškas pamaldas atvykus kapeiloniui kun. Pr. Daukniui, susirinko visi lietuviai. Pamokslas mintimis kilome į Tėvynę, klausėmės jos Laisvės šauksmo. Prie šv. Komunijos priėjo visi ir pamaldos baigtos Lietuvos himnu. Seniūnas J. Kairys šiuo tarpu iš įvykęs į Ameriką aplankyti savo giminių, o grįždamas užsukė į Londoną ir Wolverhamptoną, kur anksčiau su šeima gyvena.

— P. Silai išvyko į Adelaidę atostogoms. Morningtone ir apylinkėse gyvena 12 lietuvių šeimų, jos visos prenumeruoja Tėviškės Aidus. Kada būna lietuviškos pamaldos, taj visi susirenka į jas. Kapeilonui apsilan-

čius, vietos klebonas Fr. Miller niekad nepagalvi vietos lietuviams komplimentų už ištikimą religinių pareigų atlikimą, pavyzdiną savo vaikų auklėjimą.

— Marytė Andriukonienė, geelongiške, jau grįžo iš Anglijos, kur buvo išskridusi aplankyti savo giminių.

— Antanas Skėrys, geelongiškis, atostogauja Amerikoje, buvo nuvažiavęs ir į PLB Seimą Washingtono.

— Australijos liet. katalikų federacijos XI suvažiavimas šaukiamas gruodžio 29-31 dienomis, Adelaidėje.

— Australijos lietuvių inžinierių ir architektų konvencija šaukiama Canberroje rugsėjo 19-30 d. Ją ruošia Canberros tautiškos pamaldos, taj visi susirenka į jas. Kapeilonui apsilan-

tracija Lietuvių klube, balius, lankomos įdomesnės Canberros vietos ir ekskursija laiveliu po Canberros ežerą. Referatai: Canberros kanalizacijos ir vandentiekio projektavimo taisyklės ir standartai — N. Volkas; Black Mountain PMG telekomunikacijos ir TV, bokštai — A. Genys; Miestų gyvenviečių planavimo problemos — I. Jonaitis. Diskusijos. 5:30 val. vaišės.

— Perto veteranų ramovė gražiai paminėjo Dariaus - Girėno 440 metų sukaktį. Ramovėnė A. Statkus skaitė paskaitą, išskeldamas tų didvyrių nuopelnus Lietuvos garbei. Kęstutis Baronas deklamavo. A. Klimaitis nurodė ir kitų lietuvių nuopelnus, kurie savo pasiaukojimu garsino Lietuvą. Jis paskaitė gautą Brazilskų laišką iš Turkijos. V. Skrolis apibūdino Pabaltijio valstybių atstovų veiklą Europos Saugumo konferencijoje Helsinkyje ir kvietė remti Tautos Fondą. Minėjimas sudarė nuosirdžią draugišką nuotaiką, o po jo buvo pasilinksminata.

— Australijos lietuvių inžinierių ir architektų konvencija šaukiama Canberroje rugsėjo 19-30 d. Ją ruošia Canberros tautiškos pamaldos, taj visi susirenka į jas. Kapeilonui apsilan-

tracija Lietuvių klube, balius, lankomos įdomesnės Canberros vietos ir ekskursija laiveliu po Canberros ežerą. Referatai: Canberros kanalizacijos ir vandentiekio projektavimo taisyklės ir standartai — N. Volkas; Black Mountain PMG telekomunikacijos ir TV, bokštai — A. Genys; Miestų gyvenviečių planavimo problemos — I. Jonaitis. Diskusijos. 5:30 val. vaišės.

— Perto veteranų ramovė gražiai paminėjo Dariaus - Girėno 440 metų sukaktį. Ramovėnė A. Statkus skaitė paskaitą, išskeldamas tų didvyrių nuopelnus Lietuvos garbei. Kęstutis Baronas deklamavo. A. Klimaitis nurodė ir kitų lietuvių nuopelnus, kurie savo pasiaukojimu garsino Lietuvą. Jis paskaitė gautą Brazilskų laišką iš Turkijos. V. Skrolis apibūdino Pabaltijio valstybių atstovų veiklą Europos Saugumo konferencijoje Helsinkyje ir kvietė remti Tautos Fondą. Minėjimas sudarė nuosirdžią draugišką nuotaiką, o po jo buvo pasilinksminata.

ARGENTINŲJ

— Zeferinui Juknevičiui šventiant vardo dieną ir 60 metų amžiaus sukaktį, rugpjūčio 26 d., jo artimieji — K. Račkauskų, S. Ruksėnų, Bonifacio ir Juozo Deveikių, St. Povilonio, Prano Juknevičiaus, Antano Obit ir kitos šeimos bei Kar. Misiūnas suruošė solenizantui jaukią šventę, kur linksmai skambėjo lietuviškos dainos. Sveikino Laiko atstovas Pijus Gudelevičius, Sv. Cecilijos choro atstovas K. Misiūnas ir šventės organizatorius Bonifacas Deveikis. Kadangi už poros dienų — rugpjūčio 29 d. Z. Juknevičius turėjo išvykti į JAV-bes į Pas. Liet. Bendruomenės seimą, atstovaujant Argentinos lietuvius, tai ta proga

resnieji vaikučiai lankė austrų mokyklą ir išmoko vokiečių kalbos. Kitus metus lankė Helsinkio mokyklą ir pramokė suomiškai. Abi vasaras panaudojo Europai pažinti, keliaudami automobiliu su visa šeima po Vakarų Europą.

Saulė Palubinskienė - Liulevičiūtė studijavo chemiją. Ji 1960 m. yra baigusi chemiją Mundelein kolegijoje, Chicagoje cum laude B. S. laipsniu. Gavusi Southern California, Los Angeles, universitete asistentės vietą, studijavo koloidinę chemiją. Studijas baigė labai gerai M. S. laipsniu. Gavo pasiūlymą ruošti doktoratui, bet pasišventė šeimai ir auginą 5 vaikučius. Saulė visą laiką buvo aktyvi ateitininkė ir 1958-1960 m. buvo "Draugo" ateitininkų skyriaus redaktorė.

Siems mokslo metams grįžo į nuolatinę vietą. Jis ir jo šeima Europą mini gražiausiais žodžiais.

— Eduardas Leveikis atvykęs iš S. Amerikos, vieši pas savo motiną Buenos Aires mieste.

— Linas Dambra, porą mėnesių paviešėjęs pas savo tėvulius, dr. Vyt. ir Aldoną Dambraus, 26. 8. 1973 išvyko į Los Angeles. Jo broliai Marijus ir Vytis išvyko 28. 8. 73. į S. Ameriką tęsti studijas.

— "Laiko" laikraštis rugsėjo 25 d. mini 25 m. sukaktį.

Prof. dr. Feliksas Palubinskas su šeima. Pirmoje eilėje iš kairės: Milda ir Aidas, antroje: Linas, Ginta ir Kovas, trečioje: Saulė ir Feliksas Palubinskai.

PROF. PALUBINSKO ŠEIMA GRĮŽO IŠ EUROPOS

Prof. dr. Feliksas Palubinskas, nuolat profesoriaująs California State universitete, Long Beach, dvejus metus buvo Europoje. Pirmuosius metus buvo Fulbright vizitujantis profesoriaus Tarptautinės prekybos institutė Linze, Austrijoje.

Prof. F. Palubinskas iš Austrijos buvo pakviestas skaityti paskaitų prekybos institutuose ir universitetuose. Paskaitas skaitė Suomijoje - Helsinky, Turku ir Tempere, Jugoslavijoje — Novosad ir Suboticoje, Graikijoje — Atenuose.

Antraisiais mokslo metais persikėlė į Helsinkį Suomijoje ir ten profesoriavo Prekybos institute. Tais metais suomių valdžia ir Jungtinių Tautų prekybos komisija rengė seminarą Afrikos valstybininkams ir prekybininkams. Jame dr. F. Palubinskas skaitė paskaitas. Taip pat kalbėjo tarptautinės prekybos konferencijoje Paryžiuje, Prancūzijoje.

Prof. F. Palubinskas į Europą buvo išvykęs su visa šeima. Vy-

ŽODŽIO PAVERTIMAS DEIMANTU, SVIETIMO TARYBOS PRANEŠIMAS

Iš mokytojų studijų savaitės svarstymų
JUOZAS MASILIONIS

Šeštadienį, rugpjūčio 18 d., buvo sužavėti. Prof. Pr. Skarpirmininkauja Juozas Plačas, Chicagos Dariaus-Girėno lit. mokyklos vedėjas. Paskaitą skaito iš Washingtono atvykęs aktorius Henrikas Kačinskis. Mokytojai jį sutinka su džiaugsmu.

Aktorius pačioje pradžioje prisipažįsta, kad mielai vykęs į šią studijų savaitę pas mokytojus, nes neprikli. Lietuvos pradžioje ir pats buvęs mokytoju, o paskui yra dėstęs mokytojų kursuose Nidoj, Palangoj ir kitur. Prelegentui paprašius atsistoti tiems, kurie tokiuose kursuose dalyvavo Lietuvoje, atsistoję keletas.

Buvęs paprašytas pamokyti ir parodyti, kaip kartais ir paprasčiausias literatūrinis tekstas mokančiojo žodiniame perdavime subizga deimantais. Deja, paskaitos šiam klausimui mažai telduoda naudos. Čia reikia pratybų, individualių pratybų, reikia dirbti individualiai. Nega lint to čia atlikti, teks pasitenkinti keliomis teorinėmis žiniomis.

Kaip suteikti spausdintam žodžiui gyvybę, kur ieškoti slap-

Akt. Henrikas Kačinskis skaito paskaitą mokytojų studijų savaitėje Dainavoje. Prieky sėdi stud. savaitės vadovas J. Masilionis, JAV LB Sviavimo tarybos pirm. J. Kavaliūnas ir Pr. Zailskas.

Nuotr. K. Sragausko

tažodžio? Pagrindai yra gyvoji šnekamoji kalba. Norint kitą paveikti, įtikinti, sugriauti oponento įrodymus, savaime balse atsiranda atitinkamas įvairumas. Intonacija tiems patiems žodžiams suteikia įvairiausių niuansus. Skaitydami tekstą, turime mokyti iš gyvosios kalbos, kad jis neskambėtų melagingai.

Grožiniam skaitymui svarbu klausia, balsas, kvėpavimas, intonacija. Didžiausias kritikas — išlavinta klausia. O ją įlavina, lankydami koncertus. Balsas turi turėti skambumą, lankstumą, jėgą, malonų tembrą. Skaitymo mene svarbią reikšmę turi kvėpavimas. Įkvėpimas — pasirošimas. Įkvėpimas — pats procesas. Įkvėpti reikia kaip galima greičiau, iškvėpti kuo lėčiau. Balso jėgos šaltinis — kvėpavimas. Žmogaus kalba melodinga, bet kiekvienas turi žinoti savo tono vidurkį, savo "la", išskirti tiek, kad būtų kur nusileisti. Skaityme galime pastebėti monotona, mažąją sekundę, vidurkį, terciją, kvintę ir oktavą.

Aktorius savo paskaitą nuolat iliustravo daugybe pavyzdžių iš lietuvių literatūros, ir klausytojai praktiškai girdėjo, kaip daugelio poetų ir rašytojų žodžiai virto gražiausiais deimantais. Ilgi plojimai rodė, kad studijų savaitės dalyviai paskaita

rėjo gerą progą susipažinti, nes visą laiką kabėjo salėje. Minėtoms mokykoms išlaikyti bei remti reikėjo apie 150,000 dol. Didžiausią dalį tos sumos sudeda patys tėvai, dalį LB. Labai daug lituanistiniam švietimui padeda Lietuvių fondas, kuris pusę pelno skiria lietuviškam švietimui.

Toliau pirminkas kalbėjo apie lit. mokyklų sistemą, programą, metodus, mokytojų ruošimą ir jų tobulinimąsi, jaunimo vasaros stovyklas, sportą ir lituanistines studijas universitetuose. Pabaigoje atkreipė dėmesį į "Svietimo Gaires", vertingą lietuviškojo ugdymo žurnalą mokyklai ir šeimai, kurį redaguoja P. Maldeikis, padedamas J. Masilionio ir A. Rinkūno. Iš-eina du kartus ir metus, kainuoja tik 3 dol. Žurnalas savo turiniu gali drąsiai lygintis su amerikiečių panašios paskirties žurnalais. Reikia, kad tiek šeimos, kurioms rūpi lietuviškas švietimas, tiek jaunimas, tiek ypač mokytojai žurnalą daugiau domėtųsi ir jį skaitytų.

MAŽA LIETUVIŠKA DOVANA

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po 1 dol. (reikia pridėti 5 centus mokestį ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.